

TEBLİĞ

Tarım ve Orman Bakanlığından:

**TARIMSAL ÜRETİME DAİR FAİZ/KÂR PAYI DESTEKLİ YATIRIM VE
İŞLETME KREDİSİ/FİNANSMANI KULLANDIRILMASINA
İLİŞKİN UYGULAMA ESASLARI TEBLİĞİ
(TEBLİĞ NO: 2024/15)**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğ, 29/12/2023 tarihli ve 8038 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ziraat Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Tarımsal Üretim Dair Hazine Kâr Payı Destekli Yatırım ve İşletme Finansmanı Kullanılmasına İlişkin Karar ve 29/12/2023 tarihli ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretim Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Karar kapsamında, 1/1/2024-31/12/2026 yılları arasında (bu tarihler dahil) Ziraat Katılım Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince kullanılacak yatırım ve işletme kredisi/finansmanı ile ilgili teknik esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, Ziraat Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Tarımsal Üretim Dair Hazine Kâr Payı Destekli Yatırım ve İşletme Finansmanı Kullanılmasına İlişkin Kararın 3 üncü maddesinin on beşinci fıkrası ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretim Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Kararın 3 üncü maddesinin on beşinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

- AB onaylı süt çiftliği: Bakanlıkça belirlenen standartlarda süt ürettiğine dair sertifikalandırılan işletmeyi,
- Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- Balıkçı gemileri için su ürünleri ruhsat tezkeresi: Su ürünleri avcılık faaliyetinde bulunacak balıkçı gemilerine, Bakanlıkça düzenlenerek verilen belgeyi,
- Balıkçı gemileri izleme sistemi (BAGİS Cihazı): Balıkçılık faaliyetinde bulunan gemilere, kimlik, konum, zaman, hız, yön gibi seyir bilgileri ile yaptıkları faaliyetlere ilişkin verilerin GSM, uydu ve diğer iletişim araçları vasıtasıyla izlenmesinde ve Bakanlığa gönderilmesinde kullanılmak üzere takılan, tüm donanım ve yazılım ile ekipmanlarını,
- Balıkçı gemisi: Ticari amaçlı su ürünleri avcılığı yapmak üzere Bakanlıkça ruhsatlandırılmış gemileri,
- Banka: T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünü,
- Barç: Taşıma kapasitesi yaklaşık olarak 30-500 ton arası olan altı düz, az su çeken, geniş karinalı, itilerek veya yedeklenerek sevk edilen makinesiz deniz araçlarını,
- Basınçlı sulama: Bitkilerin normal gelişmeleri için gereksinim duyduğu su miktarının doğal yağışlarla karşılanamayan kısmının bitkinin kök bölgesine kapalı borularla belirli bir basınçla ileten; yağmurlama, mikro yağmurlama (mini spring) ve damla sulama yöntemlerini,
- Birinci derece tarımsal amaçlı örgüt: 28/11/2023 tarihli ve 32383 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tarımsal Amaçlı Örgütlerin Derecelendirilmesine İlişkin Yönetmelik kapsamında birinci derece tarımsal örgüt belgesi alan tarımsal amaçlı örgütleri,
- Bir nolu damızlık ünitesi: Araştırma kuruluşları veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından ıslahçı materyalinden özel korumalı tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan, virüsten ari ön temel sınıfta üretim materyali elde edilen bitkileri,
- Bitki koruma ürünü (BKÜ): Kullanıcıya farklı formlarda sunulan, bitki ve bitkisel ürünleri zararlı organizmalara karşı koruyan veya bu organizmaların etkilerini önleyen, bitki besleme amaçlı olanlar dışında bitki gelişimini etkileyen, koruyuculara ilişkin özel bir düzenleme kapsamında bulunmayan ancak bitkisel ürünleri koruyucu olarak kullanılan, istenmeyen bitki veya bitki kısımlarını yok etmek, istenmeyen bitki gelişimini kontrol etmek veya önlemek amacıyla kullanıcıya bir veya daha fazla aktif madde içeren bir formülasyon halinde sunulan aktif madde ve preparatları,
- Biyolojik mücadele uygulama ürünleri: Bitkisel üretimde ekonomik kayıplara yol açan zararlı organizmalarla mücadelede kullanılan faydalı avcı böcekleri, parazitleri veya parazitoitleri ihtiva eden preparatları,
- Biyoteknik mücadele uygulama ürünleri: Hedeflenen zararlı böcek türlerinin biyolojik, fizyolojik ve

davranış özellikleri üzerinde etkili olan bazı yapay veya doğal feromon ve/veya tuzakların, zararlıların çiftleşme, beslenme, barınma gibi normal özelliklerini bozmak suretiyle yakalayan, şaşırtan veya tuzağa çeken preparatları,

k) Çiftçi: Mal sahibi, kiracı, yarıcı veya ortakçı olarak devamlı veya en az bir üretim dönemi ya da yetiştirme devresi tarımsal üretim yapan gerçek ve tüzel kişileri,

l) Çiftçi kayıt sistemi (ÇKS): Bakanlık tarafından oluşturulan çiftçilerin kayıt altına alındığı tarımsal veri tabanını,

m) Damızlık: Irkına, tipine ve verimine özgü özellikleri gösteren vasıflı hayvanları,

n) Damızlık belgesi: 5/12/2011 tarihli ve 28133 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hayvanlarda Soy Kütüğü ve Ön Soy Kütüğü Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında, ana ve babası bilinen ve kayıt sisteminde kayıtlı damızlık hayvanlara verilen belgeyi,

o) Damızlık düve işletmesi: Damızlık sığır işletmelerine gebe düve tedariki amacıyla kurulmuş/kurulacak, kredi/finansman kapsamında doğum ve sağıma ilişkin sabit yatırımları içermeyen ve damızlık düve yetiştiriciliği yapılan, Bakanlıkça tescil edilmiş işletmeleri,

ö) Damızlık işletmesi: Damızlık hayvanların yetiştirildiği, Bakanlıkça tescil edilmiş işletmeleri,

p) Damızlık kanatlı: Yumurta veya et üretiminde kullanılacak civcivlerin üretimi için geliştirilmiş sürüyü oluşturan kanatlıları,

r) Damızlık kanatlı işletmesi: Damızlık ticari üretim veya damızlık araştırma amacı ile kurulmuş, Bakanlıktan damızlık izni veya faaliyet onay belgesi almış, üretime yönelik damızlık veya ticari civciv ve/veya kuluçkalık yumurta üreten işletmeleri,

s) Deney raporu: Laboratuvar ve/veya uygulama sahasında deneylere tabi tutulan aracın ve/veya sabit sistemlerin, deney ilke ve metotlarına göre tarım tekniğine uygunluğunu belgeleyen, deney kurumunca verilen raporu,

ş) E-ıslah: Islah amacıyla sığır cinsi hayvanların soy kütüğü ve verimlerine ilişkin kayıtların tutulduğu, izlendiği, raporlandığı kayıt sistemini,

t) Elektronik ürün senedi (ELÜS): Lisanslı depo işletmeleri tarafından 12/11/2011 tarihli ve 28110 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği kapsamında elektronik kayıt kurallarına uygun olarak oluşturulan elektronik kaydı,

u) Entegre ve kontrollü ürün yönetimi (EKÜY): Kimyasal mücadeleye alternatif yöntemlerin geliştirilmesi amacı ile yürütülen, üreticilerin sertifikalandırıldığı ürünlerin analizle doğrulandığı Bakanlık tarafından yürütülen projeyi,

ü) Faydalanıcı: Ziraat Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Tarımsal Üretime Dair Hazine Kâr Payı Destekli Yatırım ve İşletme Finansmanı Kullanılmasına İlişkin Kararın 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Kararın 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlanan kredi/finansman kullanacak olanları,

v) Feromon: Bitkisel üretimde ekonomik kayıplara yol açan zararlı böcekleri, ortama yaydığı koku ile hazırlanmış tuzağa çeken yapay ya da doğal yollar ile üretilmiş kimyasal preparatı,

y) Fidan: Anaç, çöğür, yoz veya çelik üzerine aşılama veya doğrudan eşeysiz vejetatif yollarla çelik, daldırma, doku kültürü yöntemleri ile üretilen aşıllı ve aşılsız meyve, asma fidanlarını,

z) Fide: Özel olarak hazırlanmış ortamlarda belli bir büyüklüğe kadar geliştirilmiş, canlı ve yapraklı tek yıllık sebze ve çilek bitkisini,

aa) Gemi: Tonajı ve adı ne olursa olsun, denizlerde ve iç sularda su ürünleri araştırmasında, istihsalinde, naklinde, işlenmesinde kullanılan motorlu veya motorsuz bilimüm yüzer vasıtaları,

bb) Gemi tam boy uzunluğu: Bakanlık kayıtlarında balıkçı gemisine ait Balıkçı Gemileri İçin Su Ürünleri Ruhsat Tezkeresindeki en büyük boy uzunluğunu,

cc) Genomik değer tespiti: Bakanlık tarafından genomik seleksiyon metoduyla damızlık değerinin belirlenmesini,

çç) Gezgin arıcılık: Farklı çiçeklenme dönemlerindeki bitkilerin nektar ve polenleri ile salgı kaynaklarından üst düzeyde faydalanmak ve kış koşullarından arıların korunması amacıyla kolonilerin yerinin değiştirilmesini,

dd) Gübre yönetimi: Hayvansal gübrenin çevreye olan olumsuz etkilerinin azaltılması ve bitki besin maddesi olarak kullanılması amacıyla elde edilme, uygun depolama, işleme ve araziye uygulama koşullarının belirlenmesi ve uygulanması sürecini,

ee) Hastalıktan ari işletme: Koruyucu tedbirlerin alınarak işletmedeki hayvanların sığır tüberkülozu ve sığır brusellozu hastalıkları yönünden ari olduğunun onaylandığı işletmeyi,

ff) HBS: Bakanlık tarafından oluşturulan Hayvan Bilgi Sistemini,

gg) İki nolu damızlık ünitesi: Araştırma kuruluşları veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından bir nolu ünitelerden elde edilen veya yurt dışından ithal edilen ve ön temel kademedeki olduğu belgelendirilen üretim materyallerinden veya fidanlardan, özel korumalı tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda

kurulan virüsten ari temel sınıfında üretim materyali elde edilen bitkileri,

ğğ) İl/ilçe müdürlüğü: Bakanlık il/ilçe tarım ve orman müdürlüğünü,

hh) İşletme dönemi: Yatırımın tamamlanması sonrasında tarımsal üretim yapılmak suretiyle işletmeye nakit girişinin başladığı ve gelir gider döngüsünün işletmenin kendi üretim imkânlarıyla karşılanabildiği dönemi,

ıı) İyi tarım uygulamaları (İTU): Tarımsal üretim sisteminin sosyal açıdan yaşanabilir, ekonomik açıdan kârlı ve verimli, insan sağlığını koruyan, hayvan sağlık ve refahı ile çevreye önem veren bir hale getirmek için uygulanması gereken işlemleri,

ii) Kapalı ortamda bitkisel üretim: 16/3/2024 tarihli ve 32491 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kapalı Ortamda Bitkisel Üretim Kayıt Sistemi Yönetmeliği esaslarına göre kapalı alanlarda bitkisel ürün yetiştiriciliği yapılan üretim şeklini,

jj) Kapalı ortamda bitkisel üretim kayıt sistemi (KOBÜKS): Ortam koşulları kısmen ya da tamamen kontrol edilebilir kapalı alanlarda bitkisel ürün yetiştiriciliği yapan gerçek ve tüzel kişilerin, özlük ve kapalı alanlardaki tarımsal faaliyetlerine ilişkin bilgilerinin merkezi bir veri tabanında kayıt altına alındığı veri tabanını,

kk) Kapalı ortamda bitkisel üretim ünitesi: Kapalı ortamda bitkisel üretim işletmesi içerisinde bitkinin gereksinim duyduğu ısı, ışık, nem, hava akışı, karbondioksit (CO₂), bitki besin maddeleri gibi çevre koşulları yapay yollarla kısmen ya da tamamen oluşturulup denetim altında tutulduğu, aynı üreticinin tasarrufunda bulunan alçak tünel, yüksek tünel, sera, çadır, konteynır, prefabrik yapılar ile ahşap, betonarme, çelik, plastik ve benzeri yapı elemanları kullanılarak yatay ya da dikey olarak inşa edilmiş birbirinden bağımsız kapalı üretim ortamını,

ll) Kapama meyve bahçesi: Arazi üzerinde sadece bir meyve türüne ait ağaçların bulunduğu bahçeyi,

mm) Kararlar: 29/12/2023 tarihli ve 8038 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ziraat Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Tarımsal Üretime Dair Hazine Kâr Payı Destekli Yatırım ve İşletme Finansmanı Kullandırılmasına İlişkin Karar ile 29/12/2023 tarihli ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullandırılmasına İlişkin Kararı,

nn) Katılım Bankası: Ziraat Katılım Bankası A.Ş.’yi,

oo) Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu: Organik ürünün/organik girdinin/iyi tarım uygulamaları kriterlerine uygun olarak üretilen ürünün; üretiminden tüketiciye ulaşıncaya kadar olan tüm aşamalarını kontrol etmek ve sertifikalandırmak üzere Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişileri,

öö) Kuluçkahane: Damızlık ve ticari amaçla, kuluçkalık yumurtalardan civciv çıkaran işletmeleri,

pp) Küçük işletme: 24/5/2023 tarihli ve 7297 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliğindeki küçük işletme olarak tanımlanan işletmeyi,

rr) Lisanslı depo: 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında tarım ürünlerinin sağlıklı koşullarda muhafaza ve ticari amaçla depolanması hizmetlerini sağlayan tesisleri,

ss) Meyve ve asma fidanı sertifikası: Meyve ve asma fidanının anaç ve üzerine aşılanmış çeşidi belirten ve Bakanlık tarafından görevlendirilmiş sertifikasyon kuruluşlarınca düzenlenen belgeyi,

şş) Mikro işletme: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliğindeki mikro işletme olarak tanımlanan işletmeyi,

tt) Organik tarım bilgi sistemi (OTBİS): Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu bilgileri ile organik tarım yapan müteşebbis, arazi, ürün, girdi, hayvansal üretim, su ürünleri üretimi, kontrol ve sertifika bilgilerinin bulunduğu Bakanlıkça oluşturulan veri tabanını,

uu) Organik tarım faaliyetleri: Toprak, su, bitki, hayvan ve doğal kaynaklar kullanılarak organik ürün veya girdi üretilmesi ya da yetiştirilmesi, doğal alan ve kaynaklardan ürün toplanması, hasat, kesim, işleme, tasnif, ambalajlama, etiketleme, muhafaza, depolama, taşıma, pazarlama, ithalat, ihracat ile ürün veya girdinin tüketiciye ulaşıncaya kadar olan diğer işlemlerini,

üü) Organize tarım bölgesi: 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 26/A maddesi hükümleri doğrultusunda kurulan, tarım ve sanayi sektörünün entegrasyonunu sağlamaya yönelik tarıma dayalı sanayi girdisini oluşturan bitkisel ve hayvansal üretimin ve bunların işlenmesine yönelik sanayi tesislerinin yer aldığı mal ve hizmet üretim bölgesini,

vv) Ön temel blok: Araştırma kuruluşları veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından, ıslahçı materyalinden üretilen veya yurt dışından ithal edilen virüsten ari meristem fide ile özel korumalı tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan, virüsten ari ön temel sınıfta fide elde edilen parseli,

yy) Örtüaltı kayıt sistemi (ÖKS): Örtüaltı tarımsal faaliyet yapan gerçek ve tüzel kişilerin, özlük ve örtüaltı tarımsal faaliyetlerine ilişkin bilgilerinin merkezi bir veri tabanında kayıt altına alındığı, güncellenebildiği, kontrol edilebildiği, raporlanabildiği, izlenebildiği, Bakanlık ve diğer kurumların sistemleri ile bilgi alışverişinin sağlanabildiği, örtüaltı üretime yönelik tarımsal desteklemelerin uygulanabildiği, çeşitli ve değişik sorgulamaların yapılabildiği tarımsal veri tabanını,

zz) Planlı üretim: 14/9/2023 tarihli ve 32309 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarımsal Üretim

Planlanması Hakkında Yönetmelik hükümleri kapsamında yapılan üretimleri,

aaa) Sertifikalı blok: Temel bloklardan elde edilen veya yurt dışından ithal edilen, temel sertifikaya sahip olduğu belgelendirilen fideler ile Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından özel korumalı tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan sertifikalı sınıfta fide elde etmek için yapılan parseli,

bbb) Sertifikalı fidan: Sertifikalı üretim materyali ile üretilerek, kontrol sonucu sertifikalandırılan fidanı,

ccc) Sertifikalı tohumluk: Tescil edilmiş ve üretim izanlı çeşitlerin tarla ve laboratuvar muayeneleri yapılarak, mevzuattaki standartlarına uygunluğu belirtilen ambalajlanmış, etiketlenmiş ve lüzumu halinde mühürlenmiş tohumlukları,

ççç) Sözleşmeli üretim: 15/9/2023 tarihli ve 32310 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sözleşmeli Üretimin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri kapsamında yapılan üretimi,

ddd) Sözleşmeli üretim yönetim sistemi: Bakanlık tarafından oluşturulan sözleşmeli üretime dair bilgi, belge ve verilerin kayıt altına alındığı tarımsal veri tabanını,

eee) Standart fidan: Etiketinde belirtilen ismi üreticisi tarafından garanti edilen, menşei, sertifikası olmayan damızlıklardan üretilen, kontrol sonucu sertifikalandırılan fidanı,

fff) Su kaynağı: Sulama suyunun temin edileceği depolama yapıları, pınarlar, göller, akarsular ve sulama kanallarını,

ggg) Su ürünleri bilgi sistemi (SUBİS): Bakanlık bünyesinde kurulu bulunan su ürünlerine ilişkin kayıtların tutulduğu ve verilerin toplandığı bilgi sistemini,

ğğğ) Su ürünleri kuluçkahane belgesi: Kuluçkahanede yavru balık üretimi yapan yetiştiricilere Bakanlıkça verilen geçerli belgeyi,

hhh) Su ürünleri yetiştiriciliği: Yetiştiricilik tesislerinde, entansif, yarı entansif veya ekstansif şartlarda yapılan su ürünlerini üretme ve/veya büyütme (besicilik) faaliyetlerini,

ııı) Su ürünleri yetiştiricilik belgesi: Su ürünleri üretim faaliyetinde bulunan yetiştiricilere Bakanlıkça verilen geçerli belgeyi,

iii) Sulama birlikleri: 8/3/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununa göre kurulan ve faaliyetlerini sürdüren sulama birliklerini,

jjj) Süs bitkisi: Doku kültürü de dâhil olmak üzere farklı yöntemler kullanılarak estetik, fonksiyonel ve ekonomik amaçlarla üretilen/çoğaltılan/büyütülen bitkiyi,

kkk) Süs bitkisi üreticisi: 15/5/2009 tarihli ve 27229 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliğinin 15 inci maddesine göre verilen süs bitkisi üretici belgesine sahip olan gerçek ve tüzel kişileri,

lll) Tarım arazisi: Toprak, topografya ve iklimsel özellikleri tarımsal üretim için uygun olup, halihazırda tarımsal üretim yapılan veya yapılmaya uygun olan veya imar, ihya, islah edilerek tarımsal üretim yapılmaya uygun hale dönüştürülebilen arazileri,

mmm) Tarımsal amaçlı örgüt: 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamında kuruluşuna izin verilen Tarım ve Orman Bakanlığının görev alanı içerisinde yer alan tarımsal amaçlı kooperatifleri, 29/6/2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu kapsamında kurulan tarımsal üretici birliklerini ve 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı ve Yem Kanununun 10/A maddesi kapsamında kurulan islah amaçlı hayvan yetiştirici birliklerini,

nnn) Tarımsal ürünlerin işlenmesi: Bir tarımsal ürünün fiziksel durumunda ya da görünümünde değişiklik yapılarak yeni bir ürün elde edilmesi faaliyetlerini,

ooo) TARSİM: Tarım Sigortaları Havuzunu,

ööö) Temel blok: Araştırma kuruluşları veya Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşlar tarafından ön temel bloklardan elde edilen veya yurt dışından ithal edilen, ön temel kademedede olduğu belgelendirilen fidelerle, özel korumalı tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan virüsten ari temel sınıfta fide elde etmek için yapılan parseli,

ppp) TİGEM: Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünü,

rrr) TTK: Türkiye Tarım Kredi Kooperatiflerini,

sss) Tohumluk: Bitkilerin üretilmesinde kullanılan vejetatif (fide, fidan, aşı gözü, aşı kalemi, yumru, çelik ve soğan) ve generatif (tohum) çoğaltım materyalini,

şşş) Tohumluk sertifikası: Tohumluğun sınıf ve kademesini belirten ve Bakanlık tarafından görevlendirilmiş sertifikasyon kuruluşlarınca düzenlenen belgeyi,

ttt) Üç nolu damızlık ünitesi: İki nolu ünitelerden elde edilen veya yurt dışından ithal edilen ve temel kademeye sahip olduğu belgelendirilen üretim materyalleri veya fidanlarla, Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşlar tarafından izolasyon mesafesine uygun alanlarda kurulan ve sertifikasyona tabi zararlı organizmalardan ari üretim materyali elde edilen meyve damızlık bitkilerini,

uuu) Üretici: Bakanlık tarafından oluşturulan ilgili tarımsal veri tabanına kayıtlı olarak tarımsal üretim yapan

ya da yapacak olan gerçek ve tüzel kişi çiftçileri,

üüü) Ürün senedi: Lisanslı depolara teslim edilen tarım ürünleri karşılığında nama veya emre düzenlenen, ürünlerin mülkiyetini temsil ve rehnini temin eden, teminat olarak verilebilen, ciro edilebilen veya edilemeyen ve 5300 sayılı Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda düzenlenen makbuz senedi hükümlerine tabi olan matbu kıymetli evrakı,

vvv) Yağmur suyu hasadı: İşletme bünyesindeki yapıların çatı yüzeylerinden akışa geçen yağış sularının sulama amacıyla yeniden kullanımı için işletme sınırları içerisinde yeryüzü veya yeraltındaki havuzlarda/depolarda biriktirilmesini,

yyy) Yem bitkisi: Büyükbaş ve küçükbaş hayvanların beslenmesi için gerekli kaba yem üretimine yönelik olarak yetiştirilen tek yıllık ve çok yıllık bitkileri,

zzz) Yenilenebilir enerji: Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, jeotermal enerji, hidrolik enerji, biyokütle enerjisi olarak doğal kaynaklardan elde edilebilen enerjiyi,

aaaa) Yerli hat: Bakanlıkça geliştirilmiş olan yumurtacı tavuk hattı ATAK, ATAK-S, ATABEY, AKBAY ile etçi tavuk hattı ANADOLU-T'yi,

bbbb) Yetkilendirilmiş tohumculuk kuruluşu: Tohumluk üretici belgesine sahip, ilgili alt birliklere üye ve Bakanlık tarafından yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişileri,

cccc) Zirai mücadele alet ve makinesi: Zirai mücadele kapsamında bitki koruma ürünlerinin uygulanmasında kullanılan farklı yapısal ve teknik özelliklere sahip, Bakanlık tarafından ruhsatlandırılan alet ve makineleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Özellikli İndirim Kriterleri

Özellikli indirim kriterleri

MADDE 4- (1) Kararlar kapsamında kredi/finansmandan faydalanacak olan faydalanıcılar, aşağıdaki fıkralarda belirtilen özellikli kriterleri sağlamaları halinde, üretim konuları için belirlenen taban indirim oranlarına ilave olarak, şartlarını sağladıkları özellikli kriter indirim oranlarından da yararlandırılır.

(2) Planlı üretim özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için; Tarımsal Üretim Planlanması Hakkında Yönetmelik kapsamında Tarımsal Üretim Planlanması Kurulu tarafından belirlenen üretim planlaması ile ilgili koşulların yerine getirilmesi gerekir. Bu kapsamda;

a) Bitkisel üretim için;

1) Bakanlık Tarımsal Üretim Planlanması Kurulu tarafından planlama kapsamına alınan ve Cumhurbaşkanı Kararı ile belirlenen havzalardaki ürünleri üreten faydalanıcılar bu indirim kriterinden yararlandırılır.

2) Planlama kapsamında olup havza ürün deseninde yer almayan ürünleri üreten faydalanıcılar, üretim yaptıkları parseller için özellikli indirim kriterinden yararlandırılmaz.

b) Hayvansal üretim için; Bakanlık Tarımsal Üretim Planlanması Kurulu tarafından belirlenen kırmızı et, çiğ süt, beyaz et üretimine yönelik;

1) Süt havzası planlama bölgesi olarak belirlenen Amasya, Çorum, Tokat, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Muş, Erzurum ve Tunceli illerinde,

2) Besi havzası planlama bölgesi olarak belirlenen Ağrı, Ardahan, Artvin, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Sivas, Şırnak, Tunceli ve Van illerinde,

3) Küçükbaş hayvancılık alanında bütün illerde,

4) Etlük piliç yetiştiriciliğinde planlama bölgesi olarak belirlenen Adana, Hatay, Osmaniye, Kilis, Kahramanmaraş, Gaziantep, Adıyaman, Malatya, Elazığ, Bingöl Samsun, Sinop, Çorum, Amasya, Tokat, Ordu ve Giresun illerinde,

üretim yapan faydalanıcılar planlı üretim özellikli kriterinden yararlandırılır.

c) Su ürünleri üretimi için; Bakanlık Tarımsal Üretim Planlanması Kurulu tarafından belirlenen türlerde,

1) Balıkçı gemileri adına SUBİS üzerinden düzenlenmiş "Özel Avcılık İzni" almış su ürünleri avcılığı faaliyetlerinde bulunan faydalanıcılar,

2) Su ürünleri yetiştiriciliği tesisleri adına düzenlenmiş su ürünleri yetiştiricilik belgeleri olan faydalanıcılar, planlı üretim özellikli kriterinden yararlandırılır.

(3) Sözleşmeli üretim özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, Bakanlıkça yayımlanan "Tip Sözleşmeler" ile sözleşmeli üretim yapmaları ve Sözleşmeli Üretim Yönetim Sistemine kayıtlı olması şartı aranır.

(4) Atıl işletme alımı özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, kredi/finansman ile satın alınacak hayvancılık işletmesinin asgari bir yıl gayri faal olması gerekir. Bir yıllık süre, işletmeye kayıtlı son hayvanın işletmeden çıkış tarihi esas alınarak belirlenir. Hayvan çıkış tarihinin belirlenmesinde güncel HBS kayıtları esas alınır.

(5) Kendi yemini üretme/mera kullanımı özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için;

a) Büyükbaş hayvancılık faaliyetlerinde işletmedeki hayvan başına asgari bir dekar, küçükbaş hayvancılık faaliyetlerinde ise her on hayvan başına bir dekar yem bitkisi üretimi bulunması,

- b) Ek-2 listede yer alan yem bitkilerinden ve/veya ÇKS'de yemlik amaçlı üretildiği belirtilen bitkisel ürünlerden olması,
- c) Mera kullanan faydalanıcıların bu hususu il/ilçe müdürlüklerinden alacakları belgeyle ibraz etmeleri,
- ç) Süt sığırıcılığında asgari ekiliş miktarının belirlenmesinde sağmal hayvan sayısının esas alınması, gerekir.
- (6) Yurt içinde doğan hayvan alımı/kullanımı özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, kredi/finansmanla yeni alınacak hayvanların veya işletmedeki mevcut hayvanların yurt içinde doğmuş olması gerekir.
- (7) Yurt içinde doğan veya genomik testten geçmiş hayvan alımı/kullanımı özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, kredi/finansmanla yeni alınacak hayvanların veya işletmedeki mevcut hayvanların, kredi/finansmana konu edilen hayvanların tamamının yurt içinde doğmuş olması veya tamamının genomik damızlık değeri tespitinin yapıldığını gösteren Bakanlıkça onaylı belgenin ibraz edilmesi gerekir.
- (8) Kadın çiftçi/girişimci ve/veya genç çiftçi/girişimci özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için;
- a) Gerçek kişi faydalanıcıların kredi/finansman kullandıkları tarihte 40 yaşını aşmamış (41 yaşından gün almamış) ve/veya kadın olmaları ve kendi adlarına tarımsal üretim faaliyetinde bulunmaları/bulunacak olmaları,
- b) Tüzel kişi faydalanıcıların ortaklarının asgari %51 hisseye sahip olanlarının, gerçek kişilerde aranan şartı sağlaması ve bu şartı sağlayan ortağın/ortakların, kredi/finansman vadesi boyunca ortaklığının devam etmesi,
- c) Yatırım kredi/finansmanının dilimler halinde kullanılabilmesi durumunda ilk kredi/ finansman diliminin kullanıldığı tarihte yukarıdaki kriterlerin sağlanması, gerekir.
- (9) Yenilenebilir/atık enerji kullanımı özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, işletmenin enerji ihtiyacının yenilenebilir enerji kaynakları kullanılarak sağlanması ve/veya başka bir faaliyetin sonucu olarak ortaya çıkan atık enerjinin (yüksek ısılı buhar, atık sıcak su ve benzeri) işletmede kullanılabilir enerjiye dönüştürülmesi suretiyle karşılanması gerekir.
- (10) Organize tarım bölgesi yatırımları özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, Organize Tarım Bölgeleri Tüzel Kişiliği tarafından düzenlenmiş arsa tahsis sözleşmesi ibraz edilmesi ve üretim konusuna ilişkin faaliyetin söz konusu arsa sınırlarında gerçekleşmesi gerekir.
- (11) Birinci derece tarımsal amaçlı örgüt özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için Bakanlık tarafından yayımlanan Birinci Derece Tarımsal Amaçlı Örgüt Listesinde yer alması gerekir.
- (12) Bakanlık ıslah programlarından elde edilen koç ve teke alımı/kullanımı özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için damızlık koç ve tekenin satın alındığını gösteren teslim tesellüm belgesi ile Damızlık Bilgi Formunun ibraz edilmesi gerekir.
- (13) AB onaylı süt çiftliği özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, AB Onaylı Süt Çiftliği Sertifikası ibraz edilmesi gerekir.
- (14) Gezgin arıcılık özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için; Bakanlıkça verilen Veteriner Sağlık Raporu ve/veya Arı Konaklama Belgesinin ibraz edilmesi gerekir.
- (15) Damızlık yetiştiriciliği özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için;
- a) Yatırım kredi/finansmanı kullanacak damızlık kanatlı işletmelerinin kredi/finansman kullanımının gerçekleşmesini takiben; yeni damızlık kümesi kurulumlarında Damızlık Kanatlı İşletmeleri Faaliyet Onay Belgesi, yeni kuluçkahane (damızlık amaçla civciv çıkarıcı) kurulumlarında ise Kuluçkahane İşletmeleri Faaliyet Onay Belgesinin ibraz edileceğine dair taahhütnamenin verilmesi gerekir.
- b) Damızlık kanatlı hayvanlar ve damızlık yumurtalar için damızlık büyük ebeveyn/ damızlık ebeveyn olduklarını gösteren veteriner sağlık sertifikası ve/veya faturasının ibraz edilmesi gerekir.
- c) İşletme kredi/finansmanı kullanacak damızlık kanatlı işletmelerince Bakanlıktan alınmış "Damızlık Kanatlı İşletmeleri Faaliyet Onay Belgesi", kuluçkahane (damızlık amaçla civciv çıkarıcı) işletmelerince "Kuluçkahane İşletmeleri Faaliyet Onay Belgesi"nin ibraz edilmesi gerekir.
- (16) Bakanlık tarafından geliştirilen yerli hat kullanımı özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, işletme kredi/finansmanında yerli hatlara ait faturanın ibraz edilmesi, yatırım kredi/finansmanlarında ise kredi/finansman kullanımının gerçekleşmesini takiben yerli hatlara ait faturanın ibraz edileceğine dair taahhütname verilmesi gerekir.
- (17) Su ürünleri yetiştirme özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, 11 inci maddede su ürünleri yetiştiriciliği ile ilgili belirlenen şartların sağlanması ve Bakanlıkça onaylanan proje ve/veya Bakanlıkça verilen su ürünleri yetiştiricilik belgesinin ibraz edilmesi gerekir.
- (18) Avcılık amaçlı gemi tam boyu 12 metreden küçük özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, balıkçı gemilerine ait "Balıkçı Gemileri İçin Su Ürünleri Ruhsat Tezkeresinde" gemi tam boy uzunluğunun 12 metreden küçük olması gerekir.
- (19) Av araçlarının markalanmış olması/Balıkçı Gemileri İzleme Sistemi bulunması özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, işletme ya da yatırım kredi/finansmanı kullanacakları balıkçı gemileri adına SUBİS'te kayıtlı

markalanmış av araçlarının bulunduğu ve/veya çalışır ve işler vaziyette Balıkçı Gemileri İzleme Sistemi (BAGİS Cihazı) bulunduğu dair il/ilçe müdürlüğünden alınan onaylı yazının ibraz edilmesi gerekir.

(20) Kooperatif ortağı/birlik üyesi özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, su ürünleri konusunda faaliyet gösteren tarımsal amaçlı kooperatif ortağı veya üretici birliği üyesi olunması gerekir.

(21) Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan kullanımı özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için;

a) Yurt içinde üretilen sertifikalı tohumu kullanarak bitkisel üretim yapılması ve/veya

b) Yurt içinde üretilen sertifikalı/standart belgeli çilek fidesi ve standart olarak üretilen yem bitkileri ve yemeklik dane baklagil tohumları ve bitki pasaportu bulunan sebze fidesi ile üretim yapılması ve/veya

c) Yurt içinde üretilen sertifikalı/standart meyve/asma fidanları ile bağ/bahçe tesis edilmesi,

ç) Üretim konusuna göre; kullanılan tohum ve fidana ait sertifikanın, çilek fidesine ait sertifika veya standart çilek fidesi belgesinin ve sebze fidesine ait bitki pasaportunun ibraz edilmesi,

d) Üretim konusuna göre; düzenlenen faturalar üzerinde tohum ve fidana ait sertifika tarihi ve numaranın, çilek fidesinde sertifika veya standart çilek fidesi belgesine ait tarih ve numaranın, sebze fidesinde ise operatör numarası ve bitki pasaportu numarasının yazılı olması,

gerekir.

(22) Organik tarım/iyi tarım/biyolojik mücadele/biyoteknik mücadele uygulamaları özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için;

a) Organik tarım uygulamalarında;

1) 1/12/2004 tarihli ve 5262 sayılı Organik Tarım Kanunu ile 18/8/2010 tarihli ve 27676 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik dahilinde, organik veya geçiş sürecinde, organik tarımsal ürün veya girdi üretilmesi ve,

2) Organik tarım faaliyetine ilişkin statüsü organik veya geçiş sürecinde olan ve OTBİS'te kayıtlı bireysel veya üretici gurubu içinde organik tarım faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerin Bakanlık il müdürlüklerinden OTBİS'e kayıtlı olduklarına dair alınan resmî belgenin ibraz edilmesi ve,

3) Üretim dönemi sonunda düzenlenen sertifikanın ibraz edilmesi,

gerekir.

b) İyi tarım uygulamalarında;

1) 7/12/2010 tarihli ve 27778 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İyi Tarım Uygulamaları Hakkında Yönetmelik esasları dahilinde bireysel (gerçek veya tüzel kişilik) veya grup (üretici örgütü veya müteşebbis) sertifikasyonu kapsamında iyi tarım uygulamaları kriterlerine uygun faaliyette bulunulması ve,

2) Bireysel sertifikasyon kapsamında faaliyet gösteren üreticilerin kontrol ve sertifikasyon kuruluşu kontrolünde iyi tarım uygulamaları faaliyetlerinde bulduklarına dair söz konusu kuruluşlar ile yaptıkları sözleşmeyi ibraz etmesi ve,

3) Grup sertifikasyonu kapsamında (üretici örgütü veya müteşebbis) iyi tarım uygulamaları faaliyetinde bulunan üreticilerin; bağlı oldukları grubun kontrol ve sertifikasyon kuruluşu ile yaptığı sözleşme ile grup, üretici örgütü ise, üretici örgütünün idari organına verdikleri iyi tarım uygulamaları faaliyetinde bulunacaklarına ilişkin taahhütnameyi; grup, müteşebbis çatısı altında bir araya gelen üreticiler ise müteşebbis ile yaptıkları sözleşmeyi ibraz etmesi,

4) Üretim dönemi sonunda düzenlenen sertifikanın ibraz edilmesi,

gerekir.

c) Biyolojik mücadele/biyoteknik mücadele uygulamalarında; biyolojik mücadele/ biyoteknik mücadele ürünlerinin, bitkisel üretimde en az bir dekar kapalı ortamda kullanılmış olması, kullanılan BKÜ'nün Bakanlık tarafından ruhsatlandırılmış olan ürünlere ait faturalarının ibraz edilmesi gerekir.

(23) Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY) özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, EKÜY kapsamında üretim yapan faydalanıcıların il/ilçe müdürlüklerinden alacakları EKÜY ile ilgili resmî belge ve/veya sertifikayı ibraz etmeleri gerekir.

(24) Yağmur suyu hasadı özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için; işletmenin sulama suyu ihtiyacının, kısmen veya tamamen yağışlardan elde edilen su ile karşılanabilmesi için, kapalı ortam bitkisel üretim projesi içinde yağmur suyu hasadına ilişkin sistemin yer alması gerekir.

(25) Basınçlı sulama sistemi kullanımı özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, 21 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen sulama sistemlerinden bir veya birkaçının kullanılıyor olması gerekir.

(26) Yurt içinde üretilen makine alımı özellikli kriterinden yararlanılabilmesi için, kredi/finansmanla alınacak makine ve ekipmanların yurt içinde kurulu fabrikalarda/tesislerde üretiliyor olması gerekir. Yurt dışından demonte olarak getirilip yalnızca monte edilmek suretiyle satılan makine ve ekipmanlar bu kapsamda değerlendirilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Üretim Konuları ve Teknik Kriterler

Sütçü ve kombine sığır yetiştiriciliği

MADDE 5- (1) Kararlar kapsamında sütçü ve kombine sığır yetiştiriciliği üretim konusunda kredi/finansmandan yararlanabilmek için; faydalanıcıların elli baş ve üzeri kapasitede manda veya damızlık sığır işletmesi kurmaları ya da işletme kapasitelerini elli baş ve üzerine çıkarmaları gerekir.

(2) Sığır yetiştiriciliği için kullanılacak olan yatırım kredisi/finansmanı, sütçü ırklardan (Jersey, Holstein-SA/Siyah Alaca ve Avrupa kırmızılı) ve kombine ırklardan (Montbeliard, Brown Swiss ve Simental) ile manda alımları, barınak yapımı ve tadilatı, süt sağım ünitesi ve süt soğutma tankı, tam otomatik süt sağım makineleri (sağım robotları), yem hazırlama ünitesi, balya makinesi, çayır biçme makinesi, silaj makinesi, hayvan yatağı, travay, gübre yönetimi ile ilgili altyapı ve alet-ekipman alımı, kurulu işletmelerin münferit alet-ekipman alımları ile diğer yatırım giderlerini kapsar.

(3) Kredi/finansman ile temin edilecek sığırların Bakanlık kayıt sistemlerine kayıtlı, ilk yavrusuna gebe veya ilk doğumunu yapmış ve azami otuz altı aylık yaşta olması gerekir. Kredi/finansman ile temin edilecek damızlık mandaların ise Bakanlık kayıt sistemlerine kayıtlı, ilk yavrusuna gebe veya en fazla ilk doğumunu yapmış ve azami kırk sekiz aylık yaşta olması gerekir.

(4) Damızlık düve yetiştiriciliği faaliyeti bulunan işletmelerde işletme kredisi/finansmanı ile temin edilecek damızlık sığırlar, HBS'ye kayıtlı, damızlık belgesine sahip, dört-on beş aylık yaş aralığında olmalıdır. Bu faaliyet kapsamında kredi/finansman ile temin edilecek mandalar HBS'de kayıt altına alınmış, on iki-yirmi dört aylık yaş aralığında olmalıdır.

(5) Bu kapsamda işletme ve/veya yatırım kredisi/finansmanı kullanılabilmesi için, hayvan alımı amacıyla kredi/finansman kullanılmıyorsa dahi işletmeye alınacak hayvanların belirtilen nitelikleri taşıması gerekir. Kurulu işletmelerin hayvan alımı dışındaki işletme ve/veya yatırım kredisi/finansmanı taleplerinde ise hayvanların yaşı dışındaki diğer tüm kriterler aranır.

(6) Yalnızca işletme kredisi/finansmanı taleplerinin değerlendirilmesinde, işletmedeki hayvanlar için damızlık belgesi yerine, ilgili Damızlık Birliği tarafından onaylanmış kulak küpe numaralarının yer aldığı veri tabanı kayıtları esas alınarak işlem yapılabilir.

Büyükbaş hayvan besiciliği

MADDE 6- (1) Kararlar kapsamında büyükbaş hayvan besiciliği üretim konusunda kredi/finansmandan yararlanabilmek için; faydalanıcıların manda dâhil olmak üzere elli baş ve üzeri kapasitede besi sığırcılığı işletmesi kurmaları veya işletme kapasitesini elli baş ve üzerine çıkarmaları gerekir.

(2) Büyükbaş hayvan besiciliği için yatırım kredisi/finansmanı, barınak yapımı ve tadilatı, yem hazırlama ünitesi, balya makinesi ve çayır biçme makinesi, travay, tartı sistemi, gübre yönetimi ile ilgili altyapı ve alet-ekipman alımı, kurulu işletmelerin münferit alet-ekipman alımlarını ve diğer yatırım giderlerini kapsar.

(3) İşletme kredisi/finansmanı ile temin edilecek hayvanların azami yirmi aylık yaşta, erkek ve HBS'de kayıtlı olmaları gerekir.

Küçükbaş hayvancılık

MADDE 7- (1) Kararlar kapsamında küçükbaş hayvancılık üretim konusunda kredi/ finansmandan yararlanabilmek için küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde; faydalanıcıların koyunda en az iki yüz elli baş, keçide en az yüz baş kapasiteye sahip işletme kurmaları ya da mevcut kapasitelerini belirtilen kapasitelere veya üzerine çıkarmaları, küçükbaş hayvan besiciliğinde ise iki yüz elli baş ve üzeri kapasitede besi işletmesi kurmaları veya işletme kapasitesini iki yüz elli baş ve üzerine çıkarmaları gerekir.

(2) Küçükbaş hayvan yetiştiriciliği ve besiciliği için yatırım kredisi/finansmanı; barınak yapımı ve tadilatı, yem hazırlama ünitesi, hayvan yıkama makinesi, kırkım makinesi, balya makinesi, çayır biçme makinesi, silaj makinesi, tartı sistemi, kurulu işletmelerin münferit alet-ekipman alımları, diğer yatırım giderleri ile küçükbaş hayvan yetiştiriciliği için süt sağım ünitesi, süt soğutma tankı alımlarını kapsar. Küçükbaş hayvan besiciliği için erkek hayvan alımı işletme kredisi/finansmanı kapsamında, dişi hayvan alımı yatırım kredisi/finansmanı kapsamında değerlendirilir.

(3) Küçükbaş hayvan yetiştiriciliği amacıyla temin edilecek dişi hayvanların HBS'de kayıtlı ve altı-yirmi dört aylık yaşta, küçükbaş hayvan besiciliği amacıyla temin edilecek erkek hayvanların ise HBS'de kayıtlı ve en az üç aylık yaşta olmaları gerekir.

(4) Küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde 25 koyun/keçi için 1 damızlık koç/teke olacak şekilde, HBS'de kayıtlı ve on iki-yirmi dört aylık yaştaki koç/teke alımları yatırım kredisi/finansmanı kapsamında değerlendirilir.

Hastalıktan ari hayvan yetiştiriciliği

MADDE 8- (1) Kararlar kapsamında hastalıktan ari hayvan yetiştiriciliği konusunda kredi/finansmandan yararlanabilmek için, Hastalıktan Ari İşletmeler İçin Sağlık Sertifikasının ibraz edilmesi gerekir. Bu sertifika, kredi/finansman vadesi boyunca her yıl yenilenmelidir.

(2) Hastalıktan ari hayvan yetiştiriciliği için kullanılacak olan yatırım kredisi/finansmanı, sütçü ırklardan (Jersey, Holstein-SA/Siyah Alaca ve Avrupa kırmızılı), kombine ırklardan (Montbeliard, Brown Swiss ve Simental) ve etçi ırklardan (Charolais, Aberdeen-Angus, Limousin, Brangus, Hereford ve benzeri) sığır alımları ile, barınak yapımı ve tadilatı, süt sağım ünitesi ve süt soğutma tankı, tam otomatik süt sağım makineleri (sağım robotları), yem

hazırlama ünitesi, balya makinesi, çayır biçme makinesi, silaj makinesi, hayvan yatağı, travay, gübre yönetimi ile ilgili altyapı ve alet-ekipman alımı, kurulu işletmelerin münferit alet-ekipman alımları ile diğer yatırım giderlerini kapsar.

(3) Bu kredi/finansmandan faydalanılarak alınacak hayvanların, geçerliliği olan Hastalıktan Ari İşletmeler İçin Sağlık Sertifikasına sahip işletmelerden veya yurt dışından hastalıktan ari ülke/bölge/işletmelerden temin edilmesi gerekir.

(4) Hastalıktan Ari İşletmeler İçin Sağlık Sertifikasına sahip olmayan ve içinde hayvan bulunmayan mevcut işletmeler/yeni kurulacak işletmelerin kredi/finansman ile alınacak hayvanları; geçerliliği olan Hastalıktan Ari İşletmeler İçin Sağlık Sertifikasına sahip olan işletmelerden veya yurt dışından hastalıktan ari ülke/bölge/işletmelerden temin edeceklerine dair taahhütname verir. Ayrıca hastalıktan ari işletme koşullarını sağladığına dair il/ilçe müdürlüklerinden alınacak resmî yazının da ibraz edilmesi gerekir.

Arıcılık

MADDE 9- (1) Kararlar kapsamında arıcılık üretim konusunda kredi/finansmandan; Bakanlık Arıcılık Kayıt Sistemine kayıtlı, asgari elli adet arılı kovanı olan işletmeler, mevcut arılı kovan sayısını elli ve üzerine çıkarmak isteyen işletmeler ile Bakanlıktan bombus arısı yetiştiriciliği ön izinli veya izinli işletmeler yararlanabilir.

(2) Arıcılık kapsamında kullanılacak yatırım kredisi/finansmanı; arılı kovan, polen kapanlı yeni kovan (boş), elektrikli çit sistemi, bal süzme makinesi, bal dolum ve paketleme makinesi, polen kurutma ve temizleme, kek hazırlama makineleri alımı, arı zehri toplama makinesi/aparatu, iki yüz adet ve daha fazla sayıda arılı kovan ile gezginci arıcılık yapan faydalanıcılar için jeneratör, arıcı barakası veya karavanı alımı, yüz adet ve daha fazla sayıda arılı kovana sahip ana arı üretimi yapmak isteyen arıcılara; ana arı üretimi için jeneratör, çiftleştirme kovanı veya kutusu (en az bin adet) ve arıcı barakası veya karavanı alımını, bombus arısı yetiştiricileri için; bina yapımı ve tadilatı, raf sistemleri, ilgili alet-ekipman alımı ve diğer yatırım giderlerini kapsar.

(3) Arıcılık faaliyetleri kapsamında kullanılacak işletme kredisi/finansmanı; arıcılık malzemeleri (maske, körük, el demiri, pürmüz, mahmuz, çita delme ve biz ve benzeri) şeker, temel petek, kek, ruhsatlı arı ilacı alımı, gezginci arıcılık yapan arıcılara işçilik dahil arı nakliye giderleri, ana arı üretimi yapan işletmelere ise şeker, temel petek, kek, ana arı üretim malzemeleri (larva transfer kaşığı, yüksük kalıbı, zimba tabancası, mum cezvesi, larva çantası, ana arı nakliye kafesi ve ana arı ızgarası ve benzeri) ile polen, şeker, plastik kap ve ambalaj malzemesi gibi bombus arısı üretimine yönelik alımları kapsar.

(4) Arıcılık (bal arısı) kredi/finansmanında, Arıcılık Kayıt Sistemine kaydedilmiş kovan ve sayılarını gösteren belgenin ibraz edilmesi gerekir.

(5) Bombus arısı yetiştiriciliği kredi/finansmanında, il müdürlüğünden alınacak ön izinli ya da izinli olduğuna dair yazının ibraz edilmesi gerekir.

Kanatlı sektörü

MADDE 10- (1) Karar kapsamında kanatlı hayvancılık üretimi konusunda kredi/finansmandan yararlanabilmek için; etlik piliç yetiştiriciliğinde en az on bin adet, kaz, ördek, hindi yetiştiriciliğinde en az bin adet, bıldırcın yetiştiriciliğinde en az iki bin adet, deve kuşu yetiştiriciliğinde en az elli adet kapasiteye sahip işletme kurmaları veya işletmeyi bu kapasiteye çıkarmaları gerekir. Kuluçkahane için bin adet ve üzeri kapasitede işletme kuran veya kurulu işletme kapasitesini asgari bu seviyeye çıkaran faydalanıcılara kredi/finansman kullanılabilir.

(2) Yumurta tavukçuluğunda, işletme kredi/finansmanından en az yedi bin beş yüz adet ve üzeri kapasiteye sahip olan işletmeler yararlanır. Yatırım kredisi/finansmanı ise tesislerin bakım, onarım, modernizasyon ve makine ekipman alımı/yenilenmesi ve benzeri yatırımlarını kapsar. Yumurta tavukçuluğunda toplam kümes kapasitesi en az yedi bin beş yüz adet olan işletmelerin kapasitesini en fazla yüz bin adete kadar artırmak için işletme ve yatırım kredisi/finansmanı kullanılabilir.

(3) Kanatlı hayvan yetiştiriciliğine yönelik yatırım kredisi/finansmanı; yumurta tavukçuluğunda yeni işletme kurulumu dışında kümes, kuluçkahane (ticari amaçla civciv çıkarıcı), gübre işleme tesisi, yem deposu/silosu, yumurta işleme ünitesi/tesisi, yumurta tasnif ünitesi/tesisi, yumurta paketleme ünitesi/tesisi yapımı ve tadilatlarını, biyogüvenlik amacıyla yapılacak harcamaları, ilgili alet-ekipman-makine alımı ve diğer yatırım giderlerini kapsar.

(4) Kanatlı hayvan yetiştiriciliğine yönelik işletme kredisi/finansmanı; ruhsatlı kanatlı üretim işletmelerinden yetiştirilmek üzere alınacak ticari civciv ve yarka alımı ile bu hayvanların yem ve diğer işletme giderlerini kapsar.

(5) Karar kapsamında işletme kredisi/finansmanı kullanacak kuluçkahane işletmelerinin Kuluçkahane İşletmeleri Faaliyet Onay Belgesine sahip olmaları gerekir.

(6) Karar kapsamında kanatlı hayvan yetiştiriciliğine yönelik yatırım ve işletme kredisi/finansmanı kullanacak kanatlı işletmeleri ile kuluçkahane (ticari amaçla civciv çıkarıcı) işletmelerinin aynı gerçek kişi ya da aynı tüzel kişiliğe ait olma zorunluluğu bulunmaz, gerçek ya da tüzel kişiler sadece kanatlı işletmesi ya da sadece kuluçkahane (ticari amaçla civciv çıkarıcı) sahibi olabilirler.

(7) Damızlık etlik tavuk yetiştiriciliğinde ve damızlık yumurtacı tavuk yetiştiriciliğinde on bin adet, Bakanlık tarafından geliştirilmiş yerli hatlarla yapılacak damızlık yumurtacı tavuk yetiştiriciliği ile damızlık etlik tavuk yetiştiriciliğinde bin adet, damızlık hindi yetiştiriciliğinde beş bin adet, damızlık kaz, ördek veya bıldırcın

yetiştiriciliğinde bin adet, damızlık deve kuşu yetiştiriciliğinde yüz adet, kuluçkahane işletmesi için bin adet ve üzeri kapasitede işletme kurulması veya kurulu işletmelerinin asgari bu kapasiteye çıkarılması gerekir.

a) Damızlık kanatlı yetiştiriciliği yatırım kredisi/finansmanı; damızlık kümes, kuluçkahane (damızlık amaçla civciv çıkaran) işletmesi, gübre işleme ünitesi/tesisi, yem deposu/silosu yapımı ve tadilatlarını, ilgili alet-ekipman ve makine alımını, biyogüvenlik amacıyla yapılacak harcamalar ile diğer yatırım giderlerini kapsar.

b) Damızlık kanatlı yetiştiriciliği işletme kredisi/finansmanı; yetiştirilmek üzere alınacak kuluçkalık damızlık yumurta, damızlık civciv ve damızlık yarka alımı ile bu hayvanların yem, ilaç ve diğer işletme giderlerini kapsar.

c) Yatırım ve işletme kredisi/finansmanı kullanacak damızlık kanatlı işletmeleri ile damızlık amaçla civciv çıkaran kuluçkahane işletmelerinin aynı gerçek kişi ya da aynı tüzel kişiliğe ait olma zorunluluğu bulunmaz, gerçek ya da tüzel kişiler sadece damızlık kanatlı işletmesi ya da sadece damızlık amaçla civciv çıkaran kuluçkahane işletmesi sahibi olabilirler.

Su ürünleri sektörü

MADDE 11- (1) Kararlar kapsamında su ürünleri sektörü üretim konusunda kredi/finansmandan yararlanabilmek için;

a) Su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetinde bulunan faydalanıcıların,

1) Yatırım kredisi/finansmanı başvurularında projelerinin Bakanlık tarafından onaylanmış olması gerekir. Yatırım kredisi/finansmanı; projede yer alan kafes ve havuz gibi her türlü su ürünleri yetiştiricilik sistemleri ve/veya kuluçkahane kurulması veya bu sistemlerin kapalı devre üretim sistemine dönüştürülmesi dahil modernizasyonları, alet-ekipman, malzeme alımı, gemi ve barç alımı ile bakım/onarımı, hidrolik yükleme ve boşaltma aparatı, soğuk muhafaza ünitesi yapımı ile buz makinesi alımı gibi konuları kapsar.

2) İşletme kredisi/finansmanı, Bakanlıkça verilen Su Ürünleri Yetiştiricilik Belgesine ve/veya Su Ürünleri Kuluçkahane Belgesine sahip faydalanıcıların işletme giderlerini kapsar.

3) Su ürünleri yetiştiriciliği yapacak faydalanıcılara kullanılacak yatırım kredisi/finansmanında Bakanlıkça onaylanan projeler, işletme kredisi/finansmanında ise Bakanlıkça verilen Su Ürünleri Yetiştiricilik Belgesinde ve/veya Su Ürünleri Kuluçkahane Belgesinde belirtilen kapasite esas alınır.

b) Su ürünleri avcılığı faaliyetinde bulunan faydalanıcıların,

1) Bakanlıkça ruhsat tezkeresi düzenlenmiş balıkçı gemileri için; jeneratör, soğuk muhafaza odası yapımı ile her türlü soğutucu sistemler, buz makinesi alımı, balık ağıları ile diğer av araç ve gereçlerinin alımı, Bakanlıkça belirlenen özellikleri taşıyan gemi takip cihazları ile elektronik kayıt defteri cihazlarının alımı, mevcut balıkçı gemilerinin modernizasyonu, mevcut balıkçı gemilerinden geçerli ruhsata sahip olan balıkçı gemisi satın alımı, mevcut ruhsatla ruhsata uygun veya boy uzatma hakkı kapsamında yeni gemi inşası gibi konulardaki taleplerine yatırım kredisi/finansmanı kullanılır.

2) İşletme kredisi/finansmanı başvurularında ise, bakım/onarım, yakıt işçilik ve benzeri giderler ile takip ve kayıt cihazları için ihtiyaç duyulan işletme giderlerine yönelik talepleri değerlendirilir.

3) Boy uzatma hakkının kullanılmasına yönelik yatırım kredisi/finansmanı taleplerinde, faydalanıcılarca geminin boy uzatma hakkının bulunduğu dair Bakanlık il/ilçe müdürlüklerince onaylanmış yazı ile başvuruda bulunulur, yatırımın tamamlanmasını müteakip yeni ruhsat tezkeresinin ibraz edilmesi gerekir.

4) Yatırım kredi/finansmanında (münferit alet-ekipman alımları hariç) ve işletme kredisi/finansmanında Bakanlıkça verilen Su Ürünleri Ruhsat Tezkeresinde belirtilen tam boy uzunluğu esas alınır.

Temel hayvansal üretim

MADDE 12- (1) Temel hayvansal üretim konu başlığı altında, Kararlarda belirtilen hayvansal üretim konularında (su ürünleri dahil) yer almakla birlikte; ilgili konu başlığı altında belirtilen kapasite, ırk ve yaş şartı gibi teknik kriterleri taşımayan hayvansal üretim ve Kararlarda belirtilmeyen diğer hayvansal üretim konularında faaliyet gösteren faydalanıcıların kredi/finansman talepleri Katılım Bankası, Banka ve TTK tarafından değerlendirilir.

(2) Bu kapsamdaki işletme kredi/finansmanlarının belirli bir kısmı (münhasır kredi/finansman limiti) aynı olarak tahsis edilir. Münhasır kredi/finansman limiti, kullanılacak kredi/finansmanın Kararda yer alan kademe tutarına kadar olan kısmı üzerinden (indirim oranlarından bağımsız olarak) kredi/finansman tutarının %70'i olarak belirlenir ve bu tutar akaryakıt, veterinerlik hizmeti, yem, ilaç, aşı ve benzeri tarımsal girdilerin alımına yöneliktir. TARSİM primine ve hayvan alımına ilişkin kullanılan işletme kredi/finansmanları, nakdi olarak kullanılabilir ve kademe tutarının %30'u olarak belirlenen nakdi kredi/finansman kapsamında değerlendirilmez.

Kapalı ortamda bitkisel üretim

MADDE 13- (1) Kararlar kapsamında kapalı ortamda bitkisel üretim konusunda yatırım kredi/finansmanı kullandırımında; Kapalı Ortamda Bitkisel Üretim Kayıt Sistemi Yönetmeliğine uygun olarak;

a) En az on dekar büyüklüğündeki seralarda bitkisel üretim yaptığı il/ilçe müdürlüğünce tespit edilerek KOBÜKS'te/ÖKS'de kayıt altına alınan işletmelerin modernizasyonu ile en az on dekar büyüklüğünde sera kuracak ya da mevcut serasının ölçüğünü asgari on dekar ve üzerine çıkaracak,

b) Tamamen yapay ışık ile fotosentez sağlanan ve üretim yüzey alanı (katmanların toplam alanı) toplamda en

az beş dekar büyüklüğündeki kapalı bitkisel üretim ünitelerinde bitkisel üretim yaptığı il/ilçe müdürlüğünce tespit edilerek KOBÜKS'te/ÖKS'de kayıt altına alınan işletmelerin modernizasyonu ile en az beş dekar üretim yüzey alanına sahip kapalı ortamda bitkisel üretim ünitesi kuracak veya mevcut kapalı ortam bitkisel üretim ünitesi ölçüğünü asgari beş dekar ve üzerine çıkaracak,

c) Mantar yetiştiriciliğine yönelik üretim yüzey alanı (katmanların toplam alanı) toplamda en az beş dekar büyüklüğündeki mantar üretim tesisi ve bu tesisin kapasitesine uygun kompost hazırlama ünitesi yatırımları ve modernizasyonu ile en az beş dekar büyüklüğündeki sadece mantar üretim tesisi ve modernizasyonu ya da mevcut mantar tesisinin ölçüğünü asgari beş dekar ve üzerine çıkaracak,

faidalanıcıların il/ilçe müdürlüklerince onaylanan Ek-1'de yer alan Kapalı Ortamda Bitkisel Üretim Projeleri Uygunluk Formuna göre başvuruları değerlendirilir.

(2) Kararlar kapsamında kapalı ortamda bitkisel üretim konusunda işletme kredisi/ finansmanı kullandırımında; Kapalı Ortamda Bitkisel Üretim Kayıt Sistemi Yönetmeliğine uygun olarak;

a) En az on dekar büyüklüğündeki seralarda bitkisel üretim yaptığı,

b) Tamamen yapay ışık ile fotosentez sağlanan ve üretim yüzey alanı (katmanların toplam alanı) toplamda en az beş dekar büyüklüğündeki kapalı bitkisel üretim ünitelerinde bitkisel üretim yaptığı,

c) Üretim yüzey alanı (katmanların toplam alanı) toplamda en az beş dekar büyüklüğündeki kapalı ortam üretim ünitesinde mantar yetiştiriciliği yaptığı,

il/ilçe müdürlüğünce tespit edilerek KOBÜKS'te/ÖKS'de kayıt altına alınan faidalanıcıların başvuruları değerlendirilir.

(3) Yeni kurulacak işletmelerin başvuruları ve özlük bilgileri ile işletmeye ait yapısal bilgiler, projenin tamamlanmasının ardından, başvuru sahibinin ilave beyanı aranmaksızın il/ilçe müdürlüğü tarafından kontrol edilerek KOBÜKS'e/ÖKS'ye kaydedilir. Üretim ile ilgili bilgilerin kaydında faidalanıcının beyanı esas alınır.

(4) Kapalı ortamda bitkisel üretim ünitesinde süs bitkisi üretimi ile ilgili işletme ve yatırım kredisi/finansmanı talepleri 16 ncı maddenin birinci fıkrası hükümleri esas alınarak değerlendirilir.

(5) Kapalı ortamda bitkisel üretim ünitesinde tıbbi ve aromatik bitkiler üretimi ile ilgili işletme ve yatırım kredisi/finansmanı talepleri 16 ncı maddenin ikinci fıkrası hükümleri esas alınarak değerlendirilir.

(6) Kapalı ortamda bitkisel üretim ünitesinde muz yetiştiriciliği ile ilgili işletme ve yatırım kredisi/finansmanı talepleri 18 inci maddenin ikinci fıkrası hükümleri esas alınarak değerlendirilir.

(7) Kapalı ortamda bitkisel üretimde sadece mantar kompostu hazırlama ünitesi ile ilgili işletme ve yatırım kredisi/finansmanı talepleri 18 inci maddenin birinci fıkrası hükümleri esas alınarak değerlendirilir.

Yem bitkisi üretimi

MADDE 14- (1) Kararlar kapsamında yem bitkisi üretim konusunda kredi/finansmandan yararlanabilmek için faidalanıcıların tek yıllık, çok yıllık yem bitkileri ve yapay çayır mera tesisi oluşturmak amacıyla;

a) Kaba yem üretimi için yem bitkileri ekilişi yaparak hasat etmeleri veya edecek olmaları,

b) Toplam ekiliş alanının en az on dekar olması,

c) Yapay çayır mera tesisleri için ilin ekolojisine uygun olarak hazırlanmış projenin il müdürlüğünce onaylanması,

ç) ÇKS'de kayıtlı olması ve Ek-2'de yer alan Yem Bitkileri Ürün Listesinde bulunması, gerekir.

Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan üretimi

MADDE 15- (1) Kararlar kapsamında yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan üretimi konusunda kredi/finansmandan yararlanabilmek için faidalanıcıların aşağıdaki üretim konularında;

a) Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği kapsamında Yetkilendirilmiş Tohumculuk Kuruluşu Belgesine sahip olması ve sertifikasyon sistemi dahilinde yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan veya doku kültürü ile tohumluk üretimi yapması ve/veya sözleşmeli üretim yapması,

b) 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu hükümlerine göre tohumluk üretim, sertifikasyon, pazarlama konularında, standart veya sertifikalı olarak tohum (hibrit tohum dahil), sebze fidesi, çilek fidesi, tohumluk patates, meyve fidanı, asma fidanı veya meyve/asma üretim materyali üretimi yapması/yapacak olması, gerekir.

(2) Yetkilendirilmiş tohumculuk kuruluşlarının, sertifikasyon sürecinde yer alan hasat sonrası tohum alımı, tohum çıkarma, işleme, temizleme, ilaçlama, sertifikalandırma, etiketleme, ambalajlama, depolama, ısı ve nem kontrollü depo yatırımları gibi faaliyetler işletme ve yatırım kredisi/finansmanına konu edilebilir. Bu fıkra kapsamındaki makine-ekipman alımlarında zirai kredilendirme belgesi veya deney raporu aranmaz.

(3) Yetkilendirilmiş tohumculuk kuruluşlarının tohumluk üretimi ile ıslah-araştırma ve geliştirme sürecinde ihtiyaç duydukları sera yatırımları, tohum test laboratuvarları, biyoteknoloji laboratuvarları, iklimlendirme sistemleri, sulama sistemleri kapsamında kullanılan alet-ekipmanlar ve diğer altyapı hizmetleri işletme ve yatırım kredisi/finansmanına konu edilebilir.

(4) Sebze tohumu ve standart olarak üretilen yem bitkileri ve yemeklik dane baklagil tohumları üretimi hariç, bu madde kapsamındaki taleplerde onaylı tohumluk beyannamesi alınır.

(5) Meyve/asma üretim materyali (bir nolu damızlık ünitesi, iki nolu damızlık ünitesi, üç nolu damızlık ünitesi kurulması) ile çilek fidesi (ön temel blok, temel blok, sertifikalı blok kurulması) üretimine yönelik işletme ve yatırım kredisi/finansmanında damızlık ünitelerinin/blokların kurulmasına dair Bakanlık tarafından verilen yetki belgesinin ibraz edilmesi gerekir.

(6) Üretim sezonu sonunda üretilen tohum, fide ve fidanlar için düzenlenen sertifika ibraz edilmesi gerekir.

Süs bitkisi, tıbbi ve aromatik bitkiler üretimi

MADDE 16- (1) Kararlar kapsamında süs bitkisi, konusunda kredi/finansmandan yararlanabilmek için süs bitkisi üreticilerinin;

a) Yurt içinde süs bitkisi (dış mekân, iç mekân, kesme çiçek ve soğanlı yumru bitkiler, doğal çim bitkisi ve doğal rulo çim) ve süs bitkisi çoğaltım materyali (fidan, fide, çelik, soğan, yumru, doku kültürü, tohum ve benzeri) elde etmek amacıyla üretim yapması,

b) Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği esaslarına göre Süs Bitkisi Üretici Belgesini, Süs Bitkileri Üretim İşletmesi Kapasite Raporunu ve Yetkilendirilmiş Tohumculuk Kuruluşu Belgesini ibraz etmesi gerekir.

(2) Yurt içinde Ek-3'te yer alan listede belirtilen tıbbi ve aromatik bitki üretimini yapan, ÇKS'de kayıtlı olan faydalanıcılara Kararlar kapsamında kredi/finansman kullanılabilir.

Meyve yetiştiriciliği ve bağcılık

MADDE 17- (1) Kararlar kapsamında meyve yetiştiriciliği ve bağcılık üretim konusunda kredi/finansmandan yararlanabilmek için; faydalanıcıların aynı parsel veya bitişik parseller üzerinde üzümde en az on dekar, diğer meyve türlerinde en az yirmi beş dekar ve üzerinde yeni kapama meyve bahçesi tesis etmeleri ya da mevcut meyve bahçesi ve/veya üzüm bağıni belirtilen asgari işletme büyüklüğüne çıkarmaları gerekir.

(2) Bu kapsamda kullanılacak yatırım kredisi/finansmanı, arazinin tesviyesi ve drenajı ile ilgili altyapı harcamaları, fidan alımı, gölgeleme, sisleme, don ve dolu önlemeye yönelik makine ve ekipmanların alımı, kendi üretim kapasitesi ile sınırlı olmak kaydıyla boylama ve paketleme tesisi yatırımlarına ilişkin harcamalar ile diğer yatırım giderlerini kapsar.

(3) Muz yetiştiriciliğine yönelik olarak yeni yatırım kredisi/finansmanı kullanılmaz, işletme kredisi/finansmanında ise özellikli kriter indirim oranları uygulanmaz.

(4) Meyve bahçesi/bağ alanlarında yatırım ve işletme kredisi/finansmanı kullanımlarında, Tarımsal Üretim Planlanması Hakkında Yönetmelik kapsamında Ek-4'te yer alan il/ilçe müdürlüğü tarafından onaylı Meyve Bahçesi Uygunluk Formunun ibraz edilmesi gerekir. 2024 yılı öncesinde tesis edilen meyve bahçelerinde bu belge istenmez.

Temel bitkisel üretim

MADDE 18- (1) Temel bitkisel üretim konu başlığı altında, Kararlarda belirtilmeyen bitkisel üretim konularında faaliyette bulunan faydalanıcılar ile Kararlarda belirtilen bitkisel üretim konularında yer almakla birlikte, bu Tebliğde belirtilen kapasitelere ve/veya kriterlere uymayan koşullarda üretim yapan, Bakanlığın ilgili kayıt sistemlerine kayıtlı faydalanıcıların kredi/finansman talepleri değerlendirilir.

(2) Muz yetiştiriciliğine yönelik olarak yeni yatırım kredisi/finansmanı kullanılmaz, işletme kredisi/finansmanında ise özellikli kriter indirim oranları uygulanmaz.

(3) Meyve bahçesi/bağ alanlarında yatırım ve işletme kredisi/finansmanı kullanımlarında, Tarımsal Üretim Planlanması Hakkında Yönetmelik kapsamında Ek-4'te yer alan il/ilçe müdürlüğü tarafından onaylı Meyve Bahçesi Uygunluk Formunun ibraz edilmesi gerekir. 2024 yılı öncesinde tesis edilen meyve bahçelerinde bu belge istenmez.

(4) Bu kapsamdaki işletme kredisi/finansmanlarının belirli bir kısmı (münhasır kredi/finansman limiti) aynı olarak tahsis edilir. Münhasır kredi/finansman limiti, kullanılacak kredi/finansmanın Kararda yer alan kademe tutarına kadar olan kısmı üzerinden (indirim oranlarından bağımsız olarak) kredi/finansman tutarının %70'i olarak belirlenir ve bu tutar akaryakıt, gübre, tohum, fide, ilaç ve benzeri tarımsal girdilerin alımına yöneliktir. TARSİM primine ilişkin kullanılan işletme kredisi/finansmanları, nakdi olarak kullanılabilir ve kademe tutarının %30'u olarak belirlenen nakdi kredi/finansman kapsamında değerlendirilmez.

Tarım makineleri (traktör ayrık)

MADDE 19- (1) Kararlar kapsamında, 9/10/2020 tarihli ve 31269 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre deney raporu esas alınarak kredi/finansman kullanılabilir. Ayrıca, kredi uygunluk belgesi ve zirai kredilendirme belgesi geçerlilik süresi devam eden tüm tarımsal mekanizasyon araçları için de kredi/finansman kullanılabilir.

(2) Tarımsal amaçlı sabit sistemler için sabit süt sağım tesisleri, tam otomatik süt sağım makineleri (sağım robotları), sabit güneş enerjisi sistemleri, lineer ve center pivot sulama sistemleri, sera ısıtıcıları için işletme bazında deney raporu esas alınarak kredi/finansman kullanılabilir.

(3) Zirai mücadele alet ve makinelerinde ise 9/6/2021 tarihli ve 31506 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de

yayımlanan Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat esas alınarak kredi/finansman kullanılabilir.

Traktör

MADDE 20- (1) Kararlar kapsamında, Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre deney raporu esas alınarak kredi/finansman kullanılabilir. Ayrıca, kredi uygunluk belgesi ve zirai kredilendirme belgesi geçerlilik süresi devam eden traktörler için de kredi/finansman kullanılabilir. Traktör kredi/finansmanı kullanılabilmesi için faydalanıcıların faaliyet konuları arasında; bitkisel üretim veya küçükbaş, büyükbaş hayvancılık ve kanatlı üretimi konularından en az birinin bulunması şartı aranır.

(2) Kredi/finansman kapsamında alınacak ikinci el traktörlerde sekiz yaş ve altı olması şartı aranır.

(3) Kredi/finansman kapsamında sıfır ve ikinci el traktör alımlarında;

a) Faydalanıcının kredi/finansman başvurusunda bulunduğu üretim faaliyetiyle ilgili, Bakanlık kayıt sisteminde en az 2 yıl/2 üretim yılı kayıtlı olması şartı aranır. Bakanlık kayıt sistemlerine ilk defa kendi mülkiyetinde bulunan araziler ve hayvancılık işletmeleri ile kayıt yaptıran faydalanıcılar için bu şart aranmaz.

b) Traktör kredi/finansmanı kullanan üreticilere 5 yıl içerisinde yeni bir traktör kredi/finansmanı kullanılamaz.

Basınçlı sulama sistemi yatırımı

MADDE 21- (1) Kararlar kapsamında, faydalanıcıların, su kaynağından alınan suyun tarla içine dağıtılması amacıyla damla, yüzey altı damla, yağmurlama veya mikro yağmurlama sulama sistemleri kurulması ve bu sistemlerin otomasyonuna ilişkin teknolojik sistemler (akıllı sulama sistemleri, akıllı otomasyon sistemleri ve benzeri sistemler) ile hareketli sulama makineleri (dairese hareketli, doğrusal ve tamburlu sistem yağmurlama sulama makineleri ve benzeri) konusundaki kredi/finansman talepleri değerlendirilir.

(2) Basınçlı sulama sistemi kullanan/kullanacak faydalanıcıların, basınçlı sulama sistemlerinde kullanılmak üzere elektrik temini, derin kuyu açılması, derin kuyu teçhizatı ve suyun kaynağından tarlaya taşınmasına ilişkin kredi/finansman talepleri, bu kapsamda değerlendirilir.

(3) Basınçlı sulama sistemlerini kullanmayan faydalanıcıların, tarımsal sulama/derin kuyu/suyun tarlaya taşınmasına yönelik kredi/finansman talepleri (çeltik üretimi hariç) bu Tebliğ kapsamında değerlendirilmez.

(4) Basınçlı sulama sistemlerinde kullanılmak üzere su temini maksadıyla, kazılar ve kuyular açılmasına yönelik yatırım kredi/finansmanı; öncelikle 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında izin alınan arazilerde, 16/12/1960 tarihli ve 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun esaslarına göre DSİ'den alınan arama belgesi ile açılan kazılar ve kuyular için kullanılır.

(5) Projeye ilişkin kredi/finansman talebi uygun bulunan her başvuru için faydalanıcı iki adet Ek-5'te yer alan Basınçlı Sulama Sistemi Bilgi Formunu düzenleyerek ibraz eder. Formun bir adedi Banka, Katılım Bankası veya TKK tarafından uygulamanın yapıldığı il/ilçe müdürlüğüne gönderilir.

(6) Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre deney raporu esas alınarak sulama makineleri ve ataşmanları için yatırım kredi/finansmanı kullanılabilir. Ayrıca, kredi uygunluk belgesi ve zirai kredilendirme belgesi geçerlilik süresi devam eden sulama makineleri ve ataşmanları için de kredi/finansman kullanılabilir. Basınçlı sulama sistemleri içinde kullanılan tarımsal amaçlı güneş enerji sistemleri için Tebliğin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasındaki hükümler geçerlidir.

(7) Kararlar kapsamında faydalanıcıların basınçlı sulama konusunda kredi/finansman kullanabilmeleri için;

a) Faydalanıcıya ait güncel ÇKS belgesini,

b) Ek-6'da yer alan Sulama Projesi Dispozisyonuna uygun olarak, 18/12/1991 tarihli ve 91/2526 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük hükümlerine göre yetkili ziraat mühendisleri tarafından hazırlanmış, Bakanlık il/ilçe müdürlüklerince onaylanmış basınçlı sulama projesini,

c) Su kaynağı çeşidi; yer üstü ve yer altı su kaynağı olan başvurular için ilgili kurumdan alınacak su kullanım izin/tahsis belgesini, ayrıca yer altı suyu kullanımlarında DSİ'den alınacak kuyu ruhsatını,

ç) Sulama sisteminin elektrik kullanımını gerektirmesi durumunda ilgili elektrik idaresinden abonelik yapıldığına dair belgeyi,

ibraz etmesi gerekir.

Tarım makineleri parkı

MADDE 22- (1) Tarımsal üreticilere ücret karşılığı hizmet vermek üzere, tarımsal faaliyetlerden asgari olarak toprak işleme, ekim-dikim, söküm-bakım, ilaçlama, hasat işlemlerini gerçekleştirebilmek için yeterli ve uygun makine parkı kurarak faaliyet gösteren/gösterecek tarımsal amaçlı örgütler ve diğer tüzel kişilere bu kapsamda yatırım kredisi/finansmanı kullanılabilir.

(2) Tarımsal üreticilere faaliyetleri ile ilgili olarak toprak işleme, ekim, dikim, söküm, hasat ve benzeri konularda makinelerle yapılan işlerde hizmet vermek üzere yukarıda belirtilen tüzel kişiler tarafından makine parkı oluşturmak amacıyla; hizmet verilmesi öngörülen yerde mevcut potansiyel için yeterli ve uygun ölçüde ve sayıda

traktör, biçerdöver, diğer hasat makineleri, çayır biçme makinesi, balya makinesi, silaj makinesi, silaj paketleme makinesi, zirai mücadele alet ve makineleri, pulluk, kültüvator, patoz, mibzer gibi mekanizasyon araçlarının alımına yönelik yatırım kredi/finansmanı bu kapsamda değerlendirilir.

(3) Tarımsal makine ve ekipmanların üretimi ve/veya alım satımı, ticareti konusunda faaliyet gösteren kişilerle bu kişilerin hisse payına bakılmaksızın ortağı olduğu tüzel kişiler bu kapsamda kredi/finansmandan yararlandırılmaz.

(4) Yalnızca tek bir işleme (örneğin yalnızca ekim, yalnızca hasat, yalnızca ilaçlama gibi) yönelik makine alımları bu kapsamda değerlendirilmez. Diğer taraftan asgari olarak toprak işleme, ekim-dikim, söküm-bakım, ilaçlama, hasat makinelerinden bir veya birkaçına sahip olan tarımsal amaçlı örgütlerin, parkın oluşması için gereken makinelere veya mevcut parkta bulunan makinelere yönelik ilave alım yapılması bu kapsamda değerlendirilir.

(5) Bu madde kapsamında yalnızca yeni ve kullanılmamış tarımsal mekanizasyon araçlarının alımı için kredi/finansman kullanılabilir.

(6) Bu madde kapsamında kredi/finansman kullanılacak tarım makinelerinin, Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre deney raporu, zirai mücadele alet ve makinelerinin ise Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre ruhsatı, esas alınarak kredi/finansman kullanılabilir. Ayrıca, kredi uygunluk belgesi ve zirai kredilendirme belgesi geçerlilik süresi devam eden tarım makineleri parkı için de kredi/finansman kullanılabilir.

Arazi alımı (birleştirme)

MADDE 23- (1) Dağınık ve parçalı arazilerin birleştirilmesi suretiyle tarımsal işletmelerin ekonomik ölçeğe kavuşturulmasının sağlanmasına yönelik olarak, tarımsal üretim ya da tarımsal yatırım yapmak amacıyla, hisseli tarım arazilerindeki hisselerinin diğer hissedarlar tarafından satın alınması ya da hisseli olup olmadığına bakılmaksızın bitişik tarım arazilerinin satın alınmasına yönelik kredi/finansman talepleri Banka, Katılım Bankası ve TKK'nın kendi iç mevzuatına uygun olmak kaydıyla değerlendirilir.

Lisanslı depoculuk yatırımları

MADDE 24- (1) Lisanslı depoculuk yatırımları için aşağıdaki kriterler aranır:

a) Kararlar kapsamında, 5300 sayılı Kanun ile 12/4/2013 tarihli ve 28616 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliği hükümleri kapsamında kurulmuş/kurulacak lisanslı depo işletmelerine inşaat yatırımları (depo, silo ve benzeri) ile makine-ekipman (elevatör, kantar, fan, jeneratör, forklift, vinç, soğuk hava-iklimlendirme ve havalandırma üniteleri, depo içi bölmeler-raf sistemleri, bilgi işlem sistemleri ve benzeri) alımlarına yönelik yatırım kredisi/finansmanı kullanılabilir. Kapasite artışları ve yenilemeler de bu kapsamda değerlendirilir.

b) Kredi/finansman başvurusunda, yeni kurulacak işletmelerden Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliği kapsamında kuruluş izni, kurulu işletmelerden ise faaliyet izni ve depoculuk lisansı istenir. Kurulacak işletmelerde ise faaliyet izni ve depoculuk lisansı, yatırımın tamamlanmasını müteakip ibraz edilmesi gerekir. Söz konusu evrakların ibraz edileceğine dair müteşebbislerden taahhütname alınır.

c) Depolanacak ürüne ilişkin piyasa yapısının, lisanslı depo kurulmasını gerektirecek nitelik ve düzeyde bulunması durumunda; ekonomik ihtiyaç ve etkinlik şartlarına uygun lisanslı depo yatırımı yaparak, depolarını ve işletmeciliğini Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğüne uzun süre ile kiralayan gerçek/tüzel kişilerin lisanslı depo yatırımları da Kararlar kapsamında değerlendirilir.

ç) Kamu kurum ve kuruluşları da lisanslı depo yatırımları ile ilgili olarak bu kapsamda kredi/finansmandan yararlanabilir.

Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) karşılığı kredi/finansman kullanımı

MADDE 25- (1) Kararlar kapsamında, Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) karşılığı kredi/finansman kullanımında aşağıdaki kriterler esas alınır:

a) ÇKS'ye kayıtlı olarak üretimini yaptıkları tarımsal ürünlerini lisanslı depolara bizzat teslim ederek ELÜS alan faydalanıcılar ile ortaklarının/üyelerinin ÇKS'ye kayıtlı olarak ürettikleri ürünlerini lisanslı depolara teslim ederek ELÜS alan tarımsal amaçlı örgütlere, ELÜS karşılığı kredi/finansman kullanılabilir.

b) Lisanslı depoya teslim edilecek ürünün/ürünlerin, ilgili üretim dönemine ilişkin ÇKS'de kayıtlı olması gerekir.

c) Tarımsal amaçlı örgütler tarafından lisanslı depoya teslim edilerek karşılığında ELÜS alınan ürün miktarının, tarımsal amaçlı örgütlerin ortaklarının/üyelerinin ilgili üretim dönemine ilişkin ÇKS'de kayıtlı üretim alanları ile uyumlu miktarda olması gerekir.

Soğuk hava deposu yatırımları

MADDE 26- (1) Kararlar kapsamında, meyve ve sebzelerin korunması ve saklanması amacıyla yapılacak soğuk hava depoları ile mevcut soğuk hava depolarının modernizasyonu amacıyla yapılacak harcamalar için kredi/finansman kullanılabilir.

(2) Sebze ve meyvelerin toptan ve perakende ticareti ile iştigal eden kişilerin bu ticari faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıracakları soğuk hava deposu yatırımları bu kapsamda değerlendirilmez.

Tarımsal ürünlerin işlenmesi

MADDE 27- (1) Birincil üretim faaliyetleri ile elde edilen ham bitkisel, hayvansal ve su ürünlerinin ambalajlanması dahil olmak üzere işlenmesine yönelik olarak üçüncü fıkrada belirtilen faaliyet alanlarındaki yatırımlar bu kapsamda değerlendirilir. Ayrıca bu kapsamdaki ürünlerin işlenmesi ile açığa çıkacak atık ve artıklardan Gıda Kodeksi Mevzuatına uygun yeni ürünlerin elde edilmesine ilişkin benzer yatırımlar da değerlendirilebilir.

(2) Bu kapsamdaki kredi/finansmandan yararlanacak gerçek ve tüzel kişi işletmelerin “mikro işletme” veya “küçük işletme” ölçeğinde olması gerekir. Tarımsal amaçlı örgütler söz konusu ölçek sınırlamasından muaftır.

(3) Aşağıdaki konularda faaliyet gösteren veya gösterecek olan gerçek ve tüzel kişilere işletme ve yatırım kredisi/finansmanı kullanılabilir:

- a) Süt işleme ve süt ürünleri üretimi.
- b) Meyve ve sebze işlenmesi/kurutma/dondurma ve işlenen/kurutulan/dondurulan ürünlerin ambalajlanması.
- c) Meyve suyu ve konsantresi üretimi.
- ç) Salça, turşu, konserve, reçel, marmelat, pekmez, pestil ve benzeri üretimi.
- d) Zeytin işleme ve ambalajlama, zeytinyağı üretimi.
- e) Su ürünleri işleme, ambalajlama, balık tütsüleme, kurutma.
- f) Tıbbi aromatik bitkilerin işlenmesi ve ambalajlanması.
- g) Organik tarımsal ürünlerin işlenmesi ve ambalajlanması.

(4) Yatırım kredisi/finansmanı, yeni tesis yapımı, mevcut tesislerin kapasite artışı ve makine ekipman alımına yönelik olarak kullanılabilir.

(5) Üçüncü fıkrada ambalajlama işlemi belirtilmeyen konularda faaliyet gösteren faydalanıcılara, faaliyetlerinin devamı niteliğindeki ambalajlama işlemlerine yönelik kredi/finansmanı kullanılabilir.

(6) Üçüncü fıkrada belirtilen konularda faaliyet gösteren faydalanıcıların, faaliyetlerinin devamı niteliğindeki soğuk zincir gerektiren depolama ve taşıma süreçlerine yönelik tesis, makine, ekipman ve araç yatırımları bu kapsamda değerlendirilir.

Sözleşmeli üretim (üretim yaptıran gerçek/tüzel kişi)

MADDE 28- (1) Sözleşmeli Üretimin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik çerçevesinde, üreticilerin tarımsal ve hayvansal girdilerini temin etmek ve ürün almayı garanti etmek suretiyle tarımsal üretim yaptıran gerçek ve tüzel kişilere işletme kredisi/finansmanı kullanılabilir. Sözleşmeli üretim yaptıran kişilerle, sözleşmeli üretim yapan kişilere aynı üretim konusu için mükerrer kredi/finansman kullanılmaz.

(2) Bu madde kapsamında kredi/finansmandan yararlanacakların Bakanlıkça yayımlanan “Tip Sözleşmeler” ile sözleşmeli üretim yapmaları ve Sözleşmeli Üretim Yönetim Sistemine kayıtlı olması şartı aranır. Ancak tip sözleşmesi yayımlanmayan sözleşmeli üretim için kendi aralarında meri mevzuata göre akdedilen sözleşmeler de bu madde kapsamında değerlendirilir.

Tarımsal elektrik bedeli

MADDE 29- (1) 1163 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren tarımsal sulama kooperatifleri ve 6172 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren sulama birlikleri ile gerçek ya da tüzel kişi tarımsal üreticilerine ait elektrik perakende satış şirketi/elektrik toptan satış şirketi/elektrik dağıtım şirketince düzenlenmiş tarımsal faaliyetler/sulama tarifesine tabi elektrik fatura ödemeleri, üretim konusu ayrımı yapılmaksızın bu kapsamda değerlendirilir.

(2) Tarımsal sulama kooperatifleri ve sulama birlikleri ile gerçek ya da tüzel kişi tarımsal üreticilerin yeni faturalarını ödemek amacıyla bu kredi/finansmandan yararlanabilmesi için birikmiş/normal ödeme günü geçmiş/ödenmemiş/taksitlendirilmemiş tarımsal elektrik borcunun bulunmaması ve taksitlendirilerek ödenen/ödenecek borçları varsa bununla ilgili gecikmiş taksitinin bulunmaması gerekir. Ayrıca Katılım Bankası tarafından sadece tüketilmemiş elektrik bedeli finanse edilebilir.

(3) Bu madde kapsamında kredi/finansman kullanacaklarda TARSİM şartı aranmaz.

(4) İl müdürlükleri tarafından tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketimine ilişkin diğer tarımsal desteklerden yararlanılmadığına ilişkin yazı alınarak Banka, Katılım Bankası ve TTK'ya ibraz edilmesi gerekir.

Tarımsal yenilenebilir enerji yatırımları

MADDE 30- (1) Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelik kapsamında, tarımsal amaçlı yapılar ile müşterilerin, enerji ihtiyacını karşılamak üzere yapılacak olan yenilenebilir enerji sistemleri için deney raporu esas alınarak yatırım kredisi/finansmanı kullanılabilir. Bu kredi/finansmanın kullanılabilmesi için Bakanlıkça yürütülmekte olan meri mevzuat kapsamında izin alınması gerekir.

a) Tarımsal faaliyette bulunan üreticilerin, Kararlarda belirtilen üretim konularında kendi üretim kapasiteleriyle uyumlu olmak kaydıyla, enerji ihtiyaçlarını yenilenebilir enerji kaynaklarından üretmek için gerekli olan sistem kurulumu için kredi/finansman talepleri bu kapsamda değerlendirilir.

b) Sulama birliklerinin, sulama tesislerinin elektrik ihtiyaçlarını, güneş enerjisi kaynağından üretmek için gerekli olan alet-ekipman alımı ve tesis kurulumu konularındaki kredi/finansman talepleri Kararlar kapsamında

değerlendirilir.

Biyo-tarım yatırımları

MADDE 31- (1) Biyolojik ve/veya biyoteknik mücadelede kullanılan BKÜ, mikrobiyal gübre, aminoasit içeren organik gübre, organik ve organomineral gübre, biyogaz atığından üretilen fermente gübre üretim tesis ve yatırımları bu kapsamda değerlendirilir.

(2) Biyolojik ve/veya biyoteknik mücadele ürünlerinin yerli üretim yatırımları kapsamında; biyolojik mücadele uygulamalarında faydalı böcek ve/veya biyoteknik mücadele uygulamalarında tuzak ve/veya feromon preparatlarının, üretim tesisinin ilk kurulumu veya mevcut tesislerde kapasite geliştirmesi için kredi/finansman kullanılabilir. Faydalanıcının;

a) Üretim tesisinin ilk kurulumunda, üretilmesine karar verilen ürünün BKÜ kapsamında biyolojik ve/veya biyoteknik mücadele uygulama ürünleri olarak ruhsata tabi olduğunu gösterir Bakanlıktan alınan belgeyi,

b) Üretim tesisinde yapılacak olan kapasite artırımı için Bakanlıktan alınmış BKÜ üretim izni belgesini, ibraz etmesi gerekir.

(3) Mikrobiyal gübre, aminoasit içeren organik gübre, organik ve organomineral gübre, biyogaz atığından üretilen fermente gübre üretim tesis ve yatırımları için kredi/finansman kullanılabilir. Faydalanıcının;

a) Üretim tesisinin ilk kurulumunda, üretilmesine karar verilen ürünün 23/2/2018 tarihli ve 30341 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelere Dair Yönetmelik kapsamında bulunduğu dair Bakanlıktan alınan belgeyi,

b) Üretim tesisinde yapılacak olan kapasite artırımı için Bakanlıktan alınmış Gübre Üretim İzni Belgesini, ibraz etmesi gerekir.

Tarımsal Ar-Ge

MADDE 32- (1) Bakanlık tarafından uygulanan Araştırma ve Geliştirme Destek Programı kapsamında desteklenen proje sahibi tarımsal Ar-Ge firmalarının yatırım ve işletme kredi/finansmanı bu kapsamda değerlendirilir.

(2) 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge ve Tasarım Merkezi belgesine sahip firmalar ve 5553 sayılı Kanun kapsamında Tarımsal Araştırma Kuruluş Yetki Belgesi alan tohumculuk firmaları ile 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında olan girişimcilere yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanılabilir.

Tarımsal amaçlı örgütler

MADDE 33- (1) Kararlar kapsamında işletme ve/veya yatırım kredi/finansmanı kullanılacak tarımsal amaçlı örgütler içerisinde kooperatiflerin asgari otuz ortaklı; diğer yetiştirici ve üretici birliklerinin ise asgari on altı üyeli olması gerekir.

(2) Tarımsal amaçlı örgütlerin tüzel kişilikleri üzerinden yapılan üretim faaliyetlerine yönelik olarak, Kararlarda belirtilen üretim konularında olmak ve yukarıda belirtilen teknik kriterleri karşılamak kaydıyla, tarımsal üretimin ve istihdamın artırılması, tarımsal ürünlerin işlenmesi, değerlendirilmesi ve pazarlanması amacıyla geliştirecekleri projeleri sunarak kredi/finansman talebinde bulunabilirler. Kredi/finansman değerlendirmeleri Banka, Katılım Bankası ve TKK’nın kendi usul ve esaslarına göre yapılır.

(3) Tarımsal amaçlı örgütlerin kendi üretim faaliyeti olmamakla birlikte, sadece ortakların/üyelerinin üretim maliyetlerinin azaltılmasına yönelik olarak toplu girdi alımına yönelik (gübre, yem, tohum, ilaç, mazot ve benzeri) kredi/finansman talepleri ilgili üretim konusu kapsamında değerlendirilir. Ortaklarına/üyelerine düşük maliyetli girdi temin etmek üzere kredi/finansman talep edecek tarımsal amaçlı örgütler kredi/finansman başvurusunda temin edilecek girdileri satın alacak ortaklarının/üyelerinin isimleri ve alacakları tarımsal girdi miktarı ile bu girdilerin ilgili firmalardan satın alma ve ortaklarına/üyelerine satış fiyatlarını liste halinde yazılı ve elektronik ortamda, ilgisine göre Banka, Katılım Bankası veya TKK’ya bildirir.

(4) Tarımsal amaçlı örgütlerin ortaklarının/üyelerinin kapasiteleri ile uyumlu olmak kaydıyla ortak sağım ünitesi (sağım makinesi/sistemi ve soğutma tankı alımı) ve süt analiz cihazı, yem karma makinesi, balya makinesi alımına yönelik kredi/finansman talepleri de bu kapsamda değerlendirilir. Bu amaçla kredi/finansman talep edecek tarımsal amaçlı örgütler, kredi/finansman başvurusunda ortak sağım ünitesinden yararlanacak ortaklarının/üyelerinin isimlerini ve sağmal hayvan varlıkları ile ilgili bilgileri yazılı bir liste halinde ilgisine göre Banka, Katılım Bankası veya TKK’ya bildirir.

(5) Çay ile ilgili faaliyette bulunan tarımsal amaçlı kooperatiflerin, ortakları adına ilgili kayıt sistemi/belge dikkate alınarak belirlenen ekim alanlarına göre ihtiyaç duyulan çay üretimi ile ilgili girdi ihtiyaçlarının düşük maliyetli olarak karşılanması amacıyla işletme kredi/finansmanı talepleri bu kapsamda değerlendirilir. Ortaklarına düşük maliyetli girdi temin etmek üzere kredi/finansman talep edecek bu kooperatifler, kredi/finansman başvurusunda temin edilecek girdileri satın alacak ortaklarının isimleri ve alacakları tarımsal girdi miktarı ile bu girdilerin ilgili firmalardan satın alma ve ortaklarına satış fiyatlarını liste halinde yazılı ve elektronik ortamda, ilgisine göre Banka, Katılım Bankası veya TKK’ya bildirir.

(6) Bu maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları kapsamında tarımsal amaçlı örgütlere kredi/finansman

kullanılmış olması halinde ortaklarına/üyelerine aynı girdiler için mükerrer kredi/finansman kullanılmaz. Ancak, ortaklarının/üyelerinin farklı bir ürün için aynı girdi teminine yönelik kredi/finansman taleplerinde bu fıkra uygulanmaz.

(7) Üyelerinin/ortaklarının üretim konusuyla ve kapasiteleriyle uyumlu olmak üzere ürettikleri ürünlerin depolanmasına yönelik soğuk hava deposu yatırımları ilgili üretim konusundan; üyelerinin/ortaklarının tarımsal faaliyet yürüttüğü arazilerinin ortak bir basınçlı sulama tesisi/sistemi kullanılarak sulanması amacıyla kurulacak basınçlı sulama sistemleri yatırım projeleri ilgili üretim konusundan değerlendirilir.

(8) Tarımsal amaçlı örgütlerin/üyelerinin/ortaklarının tarımsal amaçlı sulama makineleri ve ataşmanlarının enerji ihtiyaçlarını, güneş enerjisi kaynağından karşılamak için gerekli olan sistem kurulumu konularındaki kredi/finansman talepleri Karar kapsamında değerlendirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Doğal Afetler Nedeniyle Kredi/Finansmanın Ertelenmesi/Taksitlendirilmesi

Doğal afetler nedeniyle kredi/finansmanın ertelenmesi/taksitlendirilmesi

MADDE 34- (1) Uygulamadan, önceki yıllarda Banka, TKK ve Katılım Bankası tarafından düşük faizli/kâr payı oranlı işletme ve yatırım kredi/finansmanı kullanılmamasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararları ve/veya Kararlar kapsamında kredi/finansman kullanılmış faydalanıcılardan, kredi/finansman riski devam eden ve 1/1/2024-31/12/2026 tarihleri arasında (bu tarihler dahil) ülkemiz sınırları içerisinde meydana gelen/gelebilecek deprem, şiddetli rüzgar, doğal afetlerden kaynaklanan yangın, aşırı sıcak zararı, sam yeli, çığ, heyelan, taban suyu yükselmesi, sel, su baskını, fırtına, aşırı yağış, aşırı kar yağışı, kar fırtınası, dolu, kırağı, don, kuraklık, yıldırım düşmesi, güneş yanıklığı ve hortum afetlerine maruz kalan ve bu afetler sebebiyle ekilişleri, ürünleri, hayvan varlıkları, tesisleri veya seraları zarar gören, Bakanlık kayıt sistemlerinde kayıtlı olup, üretim faaliyetlerine devam edenler yararlanabilir.

(2) Yalnızca söz konusu riskler nedeniyle oluşan hasarlardan etkilenen üretim konusuna/faaliyetine ilişkin kredi/finansman bu kapsamda değerlendirilir.

(3) Hasar tespitlerinde TARSİM eksperleri tarafından faydalanıcı bazında düzenlenen ve onaylanan kesinleşmiş hasar raporları esas alınır. Yalnızca TARSİM'e konu olamayan durumlarda il/ilçe hasar tespit komisyonları tarafından faydalanıcı bazında hasar tespitine yönelik olarak alınacak kararlar esas alınır. İl/ilçe hasar tespit komisyonu kararlarının faydalanıcı bazında düzenlenmemesi halinde işlem yapılmaz.

(4) İl/ilçe hasar tespit komisyonlarının oluşumu aşağıdaki şekildedir:

a) İl hasar tespit komisyonu; vali veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, tarım ve orman il müdürü, il müdürlüğü koordinasyon ve tarımsal veriler şube müdürü, defterdarlık yetkilisi, TKK temsilcisi ve ziraat odası başkanı veya yetkili temsilcisinden oluşur.

b) İlçe hasar tespit komisyonu; kaymakam veya görevlendireceği vekilinin başkanlığında tarım ve orman ilçe müdürü, ilçe müdürlüğünde görevli teknik personel, mal müdürü, TKK temsilcisi ve ziraat odası başkanı veya yetkili temsilcisinden oluşur.

(5) İl/ilçe hasar tespit komisyonlarının görevleri şunlardır:

a) TARSİM'e konu olamayan riskler nedeniyle, ekilişlere, tarımsal ürünlere, büyükbaş ve küçükbaş hayvanlara, kümes hayvanlarına, arılı kovanlara, tarımsal tesislere, seralara veya kredi/finansmana konu varlıklara verdiği hasarları ve oranlarının tespiti.

b) Sigorta mevzuatından kaynaklanan nedenlerle (dönem uyumsuzluğu ve benzeri) sigorta yaptıramadığı sürede meydana gelen hasar ve oranının tespiti.

c) Tarım sigortası yaptırmış olmasına rağmen, poliçe düzenleme tarihi ile sigorta poliçesinde belirtilen teminat başlangıç tarihi arasındaki sürede meydana gelen hasarların ve oranlarının tespiti.

ç) TARSİM'e konu olan, Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası kapsamındaki ürünlerde hasar tespitleri köy bazlı yapıldığından, bu ürünleri hasar gören faydalanıcıların parsel bazında hasarlarının ve oranlarının tespiti.

(6) Banka, Katılım Bankası ve TKK tarafından yapılacak borç erteleme işlemlerinde; Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası yapılan köylerde, TARSİM verim kaybı oranları geçilmez.

(7) İl/ilçe hasar tespit komisyonlarının toplanma, karar alma usulleri ve sorumlulukları aşağıdaki şekildedir:

a) Komisyon başkanı, gerektiği hallerde konu ile ilgili diğer kurum ve kuruluş temsilcilerini oy hakları olmaksızın komisyon toplantılarına çağırabilir.

b) Komisyon kararları oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde başkanın oyu yönünde karar alınmış sayılır.

c) Komisyonlar, erteleme kapsamındaki faydalanıcıların Bakanlık kayıt sisteminde kayıtlı olduğunu ve üretim faaliyetlerine devam ettiğini kontrol etmekle yükümlü olup, faydalanıcı ve parsel bazında hasar oranları belirtilmiş şekilde aldıkları kararlarını, ilgili Banka, Katılım Bankası veya Tarım Kredi Kooperatifine göndermekle sorumludur. Faydalanıcıların borçlarının ertelenmesi/taksitlendirilmesi konusunda ise kredi/finansman kullandıran ilgili Banka, Katılım Bankası veya TKK yetkilidir.

ç) Komisyonlar, hasara sebep olan unsurların TARSİM poliçesi kapsamında olup olmadığını kontrol ederek,

TARSİM poliçesi kapsamında olan başvuruları usulden ret eder.

d) Komisyonlar, 1/1/2024 tarihinden 31/12/2026 tarihine kadar çalışmalarını aralıksız sürdürür. Hasar tespitleri için il/ilçe müdürlüğü teknik personelinden yararlanabilir.

e) Komisyonlar aldıkları kararlar nedeniyle meydana gelebilecek her türlü aksaklık ve usulsüzlüklerden sorumludur.

f) Komisyonlar afetin meydana geldiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde komisyon kararını tamamlar. Kararı Banka, Katılım Bankası ve TKK'ya yazılı olarak bildirir.

g) Komisyonlar tarafından belirlenen hasar ve oranları, 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında düzenlenen tüm poliçeler için tazminata esas kaynak teşkil etmez.

(8) Kararlarda belirtilen başvuru süresiyle ilgili olarak, savaş, deprem, hastane raporuyla tevsik edilmek kaydıyla hastalık, kaza ve benzeri kişinin iradesi dışında gerçekleşen, önceden öngörülmesi ve önlenmesi mümkün olmayan ve faydalanıcının başvuru yapmasına engel teşkil eden haller mücbir sebep kabul edilir. Başvuru süresinin geçirilmesine sebep olarak belirtilen mücbir sebep/sebepler faydalanıcı tarafından ilgili yerlerden alınacak belgelerle tevsik edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Başvuru

MADDE 35- (1) Kararlar kapsamındaki yatırım ve işletme kredi/finansman başvuruları, ilgisine göre Banka, Katılım Bankası veya TKK'ya yapılır. Başvurular Banka, Katılım Bankası ve TKK'nın kendi usul, esas ve mevzuatları dahilinde değerlendirilir ve uygun bulunanlara kredi/finansman kullanılır.

(2) Tebliğde belirtilen üretim konularından, Bakanlıkça bir kayıt sistemiyle takip ve kontrol edilen konularda faaliyet gösteren/gösterecek faydalanıcıların, Bakanlığın ilgili kayıt sistemine kayıtlı olması zorunludur.

(3) Mevcut işletmelerin satın alınmasında; tesisin en az kredi/finansman geri dönüşü tamamlanıncaya kadar amacı dışında kullanılmayacağına dair noterden ve/veya Banka, Katılım Bankası ve TKK mevzuatında belirtilen taahhütname ile başvurulur. İşletmenin kredi/finansmana başvuru tarihinden önce satın alınması halinde ise işletmenin satın alındığını gösteren belge de başvuru sırasında verilir.

İzin işlemleri

MADDE 36- (1) Karar kapsamındaki kredi/finansman, ilgili mevzuata göre kurulmuş ve çalışma izni almış ve/veya alacak işletmelere kullanılır.

(2) Kararlar kapsamında yeni yatırımlar için kullanılacak kredi/finansmanlarda, 5403 sayılı Kanun kapsamında tarım dışı ve/veya tarımsal yapı izinlerinin alınmış olması gerekir.

Sigorta

MADDE 37- (1) Kararlar kapsamında kredi/finansman kullanmak suretiyle yapılan yatırımlardan sigortaya konu olabilecek varlıklar (ahır, kümes, hayvan ve benzeri), kredi/finansmana konu tarımsal ürünler ve doğrudan kredi/finansman konusu olmamakla birlikte, bu faaliyetin yapılabilmesi için gerekli girdilerin alınması amacıyla kredi/finansman kullanılan tarımsal varlıkların (örneğin, yalnızca yem giderlerinin finansmanı amacıyla kredi/finansman kullanılan hayvancılık faaliyetlerinde kredi/finansmana konu olmasa da yem alımına konu hayvanlar ve benzeri) kredi/finansmanı tutarı üzerinden sigorta ettirilmesi zorunludur.

(2) Kredi/finansman konusu varlığın 5363 sayılı Kanun kapsamında olması halinde Devlet Destekli Tarım Sigortası aranır.

(3) Sigorta mevzuatından kaynaklanan nedenlerle (dönem uyumsuzluğu ve benzeri) kredi/finansman kullandırımı sırasında sigorta yaptırılması mümkün olmayan tarımsal ürünlerin sigortası, kredi/finansmanın kullandırım tarihinden itibaren azami altı ay içerisinde tamamlanır.

(4) Hayvansal üretim faaliyetleri ile ilgili sigortalar, Banka, Katılım Bankası ve TKK'nın kendi usul ve esasları çerçevesinde geniş ya da dar kapsamlı olarak yapılabilir.

Kredi/Finansmandan yararlanamayacak olanlar

MADDE 38- (1) Bakanlık ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının faiz/kâr payı desteği niteliğindeki desteklerinden faydalanmış olanlara bu Kararlar kapsamında aynı konuda kredi/finansman kullanılmaz. Kredi/finansman kullanacak faydalanıcılardan; kredi/finansmanı amacı dışında veya gerçeğe aykırı beyanlarla kullanmadıklarına, Bakanlık veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca sağlanan faiz/kâr payı desteği niteliğindeki desteklerden yararlanmadıklarına, bu desteklerden yararlandıklarının tespiti halinde bu Kararlar kapsamındaki faiz/kâr payı desteğinin iptal edileceğini kabul ettiklerine dair taahhütname alınır.

(2) Bu Tebliğde yer alan kredi/finansman konularından, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve lisanslı depoculuk yatırımlarına yönelik kredi/finansman uygulamaları dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları yararlanamazlar.

(3) Bu Tebliğ ile belirlenen teknik kriterlerin sağlanmış olması, Banka, Katılım Bankası ve TKK tarafından kredi/finansman kullanılacağı anlamını taşımaz.

Raporlama

MADDE 39- (1) Banka, Katılım Bankası ve TKK tarafından Karar kapsamında kullanılan kredi/finansmana ait bilgiler, il ve konu bazında aylık olarak Bakanlığa ve Hazine ve Maliye Bakanlığına elektronik posta yoluyla gönderilir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 40- (1) 25/3/2020 tarihli ve 31079 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği (Tebliğ No: 2020/4) yürürlükten kaldırılmıştır.

Devam eden işler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 2/1/2020 tarihli ve 2015 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Karar ile 22/2/2023 tarihli ve 6832 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ziraat Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Tarımsal Üretime Dair Kâr Payı Oranlı Yatırım ve İşletme Finansmanı Kullanılmasına İlişkin Karar kapsamında yatırım kredi/finansmanı tahsis edilmiş ancak kredi/finansmanlarının tamamını veya bir kısmını kullanamamış faydalanıcıların devam eden işlemleri; 2024 yılı sonuna kadar, söz konusu Kararların uygulama esaslarına ilişkin 25/3/2020 tarihli ve 31079 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği (Tebliğ No: 2020/4) hükümlerince sonuçlandırılır.

Uyum süreci

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Tebliğin 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında ve 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tip sözleşmelerin Sözleşmeli Üretim Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine uyumu açısından aynı Yönetmeliğin geçici 1 inci maddesi hükmü uygulanır.

Konusu traktör kapsamındaki krediler

GEÇİCİ MADDE 3- (1) 1/1/2024 tarihinden bu Tebliğin yayımı tarihine kadar geçen sürede Ziraat Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Tarımsal Üretime Dair Hazine Kâr Payı Destekli Yatırım ve İşletme Finansmanı Kullanılmasına İlişkin Karar ve T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Karar uyarınca kullanılan “Traktör” konusu kapsamındaki kredilerde T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği (Tebliğ No: 2020/4)’nin 22 nci maddesi esas alınır.

Yürürlük

MADDE 41- (1) Bu Tebliğin;

- 20 nci maddesi yayımı tarihinde,
- Diğer hükümleri 1/1/2024 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 42- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Eklere için tıklayınız](#)